

SOUDNÍ TLUMOČNÍK

2/2018

Z OBSAHU VYBÍRÁME

- Samostatný zákon o soudních tlumočnících a překladatelích
- Typologie chyb v tlumočení
- Pravidla EP pro používání genderově neutrálního jazyka
- Němčináři navštívili jednání trestního soudu ve Vídni

V Justiční akademii v Kroměříži se od 30. července do 3. srpna 2018 němčinářů a angličtinářů potili i veselili

Milé kolegyně a milí kolegové,

už je to více než 25 let, co se soudní tlumočníci snaží o novou právní úpravu výkonu své profese. Musíme být optimističtí a snad se dočkáme zákona a vyhlášky, které budou přizpůsobeny aktuálnímu stavu výkonu naší profese a které stanoví jednoznačné spravedlivé odměňování. Jsme rádi, že ústavně právní výbor Poslanecké sněmovny doporučil vládní návrh do dalšího projednávání, i navrhl, doufejme, přínosné změny, a to například, že agenda soudních tlumočnicků a překladatelů by měla být převedena z krajských soudů centrálně na Ministerstvo spravedlnosti, snížena horní hranice pokut u méně závažných přestupků a hlavně zrušena povinnost vyhotovovat stejnopisy úkonů provedených v písemné formě a archivovat je v písemné i elektronické podobě několik let. Podrobnosti naleznete na webu Poslanecké sněmovny (sněmovní tisk 73). Co nás moc netěší, je, že se účinnost zákona posunuje, a to až od ledna 2021.

Zase jsme pro Vás v uplynulém období zorganizovali řadu vzdělávacích akcí a jsme rádi, že se také Vy, členové, aktivně zapojujete do jejich organizace. Podrobně se o seminářích dočtete dále.

Většina z Vás jistě zaznamenala novou Instrukci Ministerstva spravedlnosti o správním řízení ve věcech znalců a tlumočnicků, platnou od ledna 2018, kterou můžete nalézt samozřejmě na webu Ministerstva spravedlnosti, ale i na našem webu. Podrobně nás s ní seznámila na obecném semináři na podzim loňského roku paní Mgr. Kateřina Pivoňková, Ph.D., dlouholetá vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků na Krajském soudu v Praze, která hlavně zdůraznila, že by si soudní tlumočníci neměli zapomenout aktualizovat znění tlumočnické doložky (také najdete na našem webu). V tentýž den nám také odborný asistent Právnícké fakulty JUDr. Miroslav Frýdek, Ph.D., objasnil, jak se nás, soudních tlumočnicků, týká obecné nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochranně osobních údajů („GDPR“). Členové, kteří se nemohli zúčastnit, a to ani jeho vystoupení na Jernýmových dnech 2018 o týden později, najdou jeho prezentaci v sekci pro členy.

Těšíme se, že se s Vámi uvidíme na některých z našich příštích akcí.

*Eva Gorgolová
předsedkyně představenstva*

ÚVODNÍ SLOVO

Úvodní slovo předsedkyně KST ČR, Evy Gorgolové	1
--	---

KOUTEK POEZIE

Jitka Badoučková, Babičce	4
---------------------------------	---

AKCE KST ČR®

Kalendář akcí	5
---------------------	---

LEGISLATIVA

Samostatný zákon o soudních tlumočnících a překladatelích	7
Vláda podpořila zrušení podmínky českého občanství u notářů	7
Změna sazby za používání motorových vozidel, výše stravného, stanovení průměrné ceny pohonných hmot a cestovních náhrad	8
Vylepšené bezpečnostní prvky průkazů totožnosti občanů EU	9
Jak to viděl Vladimír Renčín	9

NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH KST ČR® MÁTE PO RUCE MNOHEM VÍCE, NEŽ TUŠÍTE

Co vše najdete na www.kstcr.cz	10
--	----

KONFERENCE A SEMINÁŘE KST ČR®

Tradiční intenzivní semináře ve spolupráci s Justiční akademií v Kroměříži	11
XXIII. česko-německý terminologický seminář pro soudní tlumočníky a překladatele	13
Jeronýmovy dny – každoroční velké setkání tlumočnicků a překladatelů	14
Jak zvládat psychicky náročné tlumočení a překlady – seminář k zamyšlení	16
XVI. česko-ruský terminologický seminář v Praze	17
Bankovní labyrint pro němčináře I. – jak z něho ven	19
Návštěva jednání trestního soudu ve Vídni – nahlédnutí pod pokličku u sousedů	20

UDÁLOSTI A AKCE JINÝCH ORGANIZACÍ

Právnická italtina ve vzdělávací instituci Società Dante Alighieri v Praze	22
Knižní veletrh v Havlíčkově Brodě	23
Seminář pro překladatele se specializací na problematiku EU	24
Konference polského sdružení přísežných tlumočnicků TEPIS ve Varšavě	25
XVII. mezinárodní konference v Banské Bystrici na téma odborné komunikace ve vícejazyčné společnosti	26

CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT

Jak se dodržuje v členských státech Směrnice 2010/64 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení?	27
O zkušenosti české tlumočnice u soudu v Polsku	28
Typologie chyb v tlumočení	29
Projekt NetPraLat – spolupráce obhájců a tlumočnicků	31

INFORMACE A OZNÁMENÍ

Pravidla pro používání genderově neutrálního jazyka v Evropském parlamentu	32
Slovenské právní předpisy v jazycích národnostních menšin jsou na portálu Slov-lex	35

KURIOZITY

Více než 20 milionů lidí na Filipínách mluví cebuánským jazykem	36
V rodném listu měl tři roky místo jména „nezjištěno“	36

OTÁZKY A ODPOVĚDI

O (ne)hrazení dalších vyhotovení	37
Kolik normostran lze v průměru přeložit za jeden den?	37

VÍTÁME NOVÉ ČLENY	38
-------------------------	----

GRATULUJEME JUBILANTŮM	39
------------------------------	----

INZEROVAT PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY SE VYPLATÍ	40
---	----

Bulletin Soudní tlumočník 02/2018

Periodikum Soudní tlumočník vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky zpravidla dvakrát ročně

Šéfredaktor: Dagmar De Blasio Denčíková

Redakce: představenstvo KST ČR®

Senovážné nám. 978/23, 110 00 Praha 1 – CZ

IČ: 65401697 • tel. +420 604 557 241 • datová schránka: eazp826 • www.kstcr.cz • e-mail: kstcr@kstcr.cz

Registrace Ministerstva kultury České republiky: ev. č. MK ČR E 18793

Za obsahovou stránku příspěvků a názory zde publikované odpovídají autoři jednotlivých textů.

BABIČCE

Já už to dneska dávno vím,
že nejvzácnější šperky starých žen
jsou jejich vnoučata.
Babi, jsem navždy bohatá,
pokladem tvého lidství.
Nedala bych ho za celé klenotnictví,
s hromadou zboží ze zlata.
A naše pouto z kotevního lana,
babičko moje milovaná,
mě dodnes chrání před strží.

Já už to dneska dávno vím,
že nejhodnější víly pro děti
jsou jejich babičky.
Kdo vroucněji jim zlobá nožičky?
Děti, láska ta nikdy není malá,
i kdyby do skromnosti se oblékala
a zpívala jen staré písničky.
Babičky pro vás půjdou tančit i s čertem.
Dokud je čas, si jejich lásku berte
a ať i vám, po celý život vydrží.

*Jitka Badoučková, soudní
tlumočnice jazyka italského,
překladatelka, básnířka
a dlouholetá členka KST ČR®*

14. 7. 2018
TLUMOČENÍ
POLICEJNÍCH
VÝSLECHŮ

III. workshop na téma tlumočení policejních výslechů – bez jazykové kombinace

Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 16

Simulované výslechy vedli a na dotazy odpovídali zkušení policisté z PČR - Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV

29. 7. – 3. 8. 2018
TRADIČNÍ
INTENZIVNÍ
SEMINÁŘE
V KROMĚŘÍŽI

Pětidenní kurzy pro překladatele právních textů zaměřené na trestně-právní terminologii

Kroměříž, Justiční akademie, U Sýpek 3921/11

Odborná němčina

Přednášeli: Univ.-lektor Dr. Dietmar Koller, trestní soudce Bezirksgericht Innere Stadt Wien, lektor Vídeňské univerzity, kde vyučuje právní překlad a tlumočení simultánní i konsekutivní, rakouský soudní tlumočnick českého a německého jazyka, Mgr. Michal Chuchút, LL.M., advokát, absolvent PF UK a PF Universitat Passau v Německu, soudní tlumočnick, Mag. Pavlína Böhmová-Lössl, rakouská soudní tlumočnice a překladatelka českého, německého a slovenského jazyka

Odborná angličtina

Přednášeli: Mgr. et Mgr. Vladimíra Kvasničková, právnička, odborná asistentka katedry jazyků Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, lektorka právnické angličtiny České advokátní komory, Mgr. et Mgr. Ondřej Klabal, právník, lektor katedry anglistiky a amerikanistiky FF Univerzity Palackého v Olomouci a Masarykovy univerzity v Brně v rámci Kurzu právnického minima pro překladatele a tlumočnick, soudní tlumočnick jazyka anglického a španělského

4.–7. 10. 2018
NĚMČINA

XXIII. česko-německý terminologický seminář pro právní překladatele a tlumočnick

Tábor, hotel Dvořák, Hradební 3037 „Pojišťovnictví, policejní právo, smlouvy“

Přednášeli: pplk. Mgr. Jindřich Komárek, Ph.D., katedra policejních činností Policejní akademie ČR v Praze, Dr. iur. Martin Paus, M.A. DAAD – odborný lektor německého práva, Právnická fakulta UK v Praze, Mgr. Sára Handlová, právnička AXA Assistance, Dr. iur. Stephan Heidenhain, senior advokát, Mgr. Veronika Plešková, LL.M., vedoucí advokátka, Tobias Endrich, MJur. doktorand při Max-Planck-Institut für Innovation und Wettbewerb

20. 10. 2018
PRO ZÁJEMCE
O SOUDNÍ
TLUMOČENÍ

Podzimní kurz pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem

Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 16

„Předpoklady pro jmenování a informace o výkonu profese“

Přednášeli: Mgr. Luboš Dörfl, předseda Krajského soudu v Ústí nad Labem, autor komentáře k zákonu č. 36/1967 Sb., Mgr. Kateřina Pivoňková, Ph.D., vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze, Mgr. Catherina Van den Brinková Štifterová, členka představenstva KST ČR®

27. 10. 2018 OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ A INSTRUKCE Č. 8/2017 MSP	GDPR při výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti a nová instrukce MSp ČR Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 16 <i>Přednášeli: JUDr. Miroslav Frýdek, Ph.D., vyučující na Právnické fakultě MU v Brně, Mgr. Kateřina Pivoňková, Ph.D., vedoucí oddělení znalců a tlumočnicků Krajského soudu v Praze</i>
2.–3. 11. 2018 SPOLUPRÁCE JTP, KST ČR, ASKOT, ÚTRL OBEC PŘEKLADATELŮ	Jeronýmovy dny - každoroční velké setkání tlumočnicků a překladatelů Praha 1, Senovážné nám. 23 <i>Přednášeli: Jan A. Bukowski, Mgr. et BcA. Radka Kulichová, Mgr. Daniela Vacková, Martin Vopěnka, JUDr. Miroslav Frýdek, Ph.D., Mgr. Alžběta Malkovská, Libor Nemutil, Hana Jungová, PhDr. Blanka Stárková, Tomáš Červený, JUDr. Viktor Košut, Ing. Marek Buchtel, PhDr. ThBc. Tomáš Svoboda, Ph.D., prof. Jesus Baigorri Jalon, Jiří Vedral, Mgr. Miroslav Pošta</i>
10. 11. 2018 ZÁKLADY MENTÁLNÍ HYGIENY	Jak zvládat psychicky náročné tlumočení a překlady Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 201 <i>Přednášel: PhDr. Stanislav Hájek, forenzní psycholog, člen presidia Asociace forenzních psychologů ČMS</i>
24. 11. 2018 NĚMČINA	Bankovní labyrint pro němčináře I. + rolfing Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 201 „Banky, bankovní systém, vybrané bankovní produkty a služby + rolfing“ <i>Přednášely: Mgr. Katy Štifterová, JUDr. Pavla Dušková, Sabine Schumann</i>
24. 11. 2018 RUŠTINA	Česko-ruský terminologický seminář zaměřený na daně, letectví a středoasijskou ruštinu II. pokračování Praha 1, Senovážné nám. 23, zasedací místnost č. 254 „Daňová problematika z hlediska tlumočnicka, středoasijská ruština II., terminologie v letectví II.“ <i>Přednášeli: Marina Purina, katedra finančního účetnictví a auditingu Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze, Daler Abdurakhmanov, soudní tlumočnické uzbecké a tádžické, Jelena Štěrbová, soudní tlumočnice ruštiny, František Polák, soudní tlumočnické ruštiny, specialista na letectví</i>
19. 12. 2018 NĚMČINA	Návštěva jednání trestního soudu ve Vídni Rakousko, Vídeň, Landesgerichtsstraße 11 „Účast na vybraném jednání trestního soudu ve Vídni a rozhovor se soudkyní“ <i>Odborný doprovod: Mag. Pavlina Böhmova-Lössl, Mgr. Katy Štifterová</i>

SAMOSTATNÝ ZÁKON O SOUDNÍCH TLUMOČNÍCÍCH A PŘEKLADATELÍCH

Ústavně-právní výbor doporučil Sněmovně dne 9. 11. 2018 schválit s některými změnami vládní předlohu samostatného zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích. Zákon stanoví jasné a přísnější podmínky pro vznik tlumočnického a překladatelského oprávnění a umožní vyšší odměny za odvedenou práci. Účinný by měl být od roku 2021

Právní výbor chce dát překladatelům možnost odmítnout úřadům překlad odborných textů z oborů, kterým nerozumí. Tlumočníci budou mít po čtyřech hodinách práce nárok na hodinovou přestávku, pro nepřetržitou službu si budou muset úřady najmout tlumočníky dva.

Podobně jako v případě návrhu zákona o znalcích výbor doporučil nižší horní hranici postihu za nejméně závažné prohřešky. Klesne z navrhovaných 100 000 korun na 75 000 korun. Celá agenda tlumočnicků a překladatelů bude pod ministerstvem spravedlnosti, nikoli na krajských soudech.

Současnou úpravu tlumočnické činnosti obsahuje zákon, který se věnuje hlavně znalcům. Návrh nového zákona rozlišuje tlumočnickou a překladatelskou činnost, tedy ústní

a písemný převod jazyka. Předloha také zavede právní nárok na zápis do seznamu tlumočnicků a překladatelů, pokud uchazeč splní předem stanovené podmínky. Nebude tak již záležet na vůli předsedů krajských soudů, kteří nyní žadatele nejmenují například tehdy, když se domnívají, že pro daný jazyk je již tlumočnicků dostatek.

Návrh dále stanoví požadavky na dosažené jazykové vzdělání a praxi. Dosavadní tlumočníci, kteří je nesplňují, budou mít pětiletou lhůtu na to, aby si vzdělání či praxi doplnili. Každý tlumočník a překladatel navíc bude muset složit vstupní zkoušku zaměřenou na právní aspekty této činnosti, poplatek za ni bude 3 000 korun.

Zdroj: Ceska-justice.cz

VLÁDA PODPOŘILA ZRUŠENÍ PODMÍNKY ČESKÉHO OBČANSTVÍ U NOTÁŘŮ

Notáři působící v Česku zřejmě v budoucnu nebudou muset mít české občanství. Počítá s tím novela notářského řádu, kterou 10. října 2018 podpořila vláda. Novela je odrazem prohraného sporu ČR u Soudního dvora EU

Fernando Botero: Notář

ČTK o tom informoval tiskový odbor úřadu vlády. Přístup k profesi notáře by měli v tuzemsku nově získat občané členských států Evropské unie, jiných států tvořících Evropský hospodářský prostor a Švýcarska. Novelou se bude zabývat Parlament.

Notářský řád ve své současné podobě stanoví, že notářem může být jmenován státní občan České republiky, který splňuje podmínku svéprávnosti, bezúhonnosti, vysokoškolského právního vzdělání, notářské praxe a složené notářské zkoušky. Soudní dvůr EU však letos v březnu konstatoval, že omezení notářské profese jen na české občany je diskriminační a že jím Česko porušuje svobodu

usazování. Tato svoboda zahrnuje i přístup k samostatné výdělečnému činnostem a jejich vykonávání.

Notářem se proto nově budou moci stát i právníci z dalších států. Pokud následně o státní občanství členského státu EU, státu EHP nebo Švýcarska přijdou, bude to důvodem pro jejich odvolání z profese.

Soudní dvůr zastává názor, že žádná z aktivit notářské praxe není v Česku spjata s výkonem veřejné moci, a proto přístup k notářské profesi nemůže být podmíněn českým

občanstvím. ČR marně argumentovala tím, že notářská profese výkonem veřejné moci je. Soud už dříve rozhodl stejným způsobem vůči podobné praxi v několika jiných zemích unie. Evropská komise už u něj žalovala Belgie, Francii, Lucembursko, Rakousko, Německo, Řecko, Nizozemsko, Lotyšsko nebo Maďarsko.

Zdroj: fulsoft.cz

ZMĚNA SAZBY ZA POUŽÍVÁNÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL, VÝŠE STRAVNÉHO A PRŮMĚRNÉ CENY POHONNÝCH HMOT A CESTOVNÍCH NÁHRAD

Vyhláška č. 333/2018 Sb. ze dne 19. prosince 2018, o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad

Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví podle § 189 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce:

§ 1

Sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel

Sazba základní náhrady za 1 km jízdy podle § 157 odst. 4 zákoníku práce činí nejméně u

- a) jednostopých vozidel a tříkolok 1,10 Kč,
- b) osobních silničních motorových vozidel 4,10 Kč.

§ 2

Stravné

Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci stravné podle § 163 odst. 1 zákoníku práce nejméně ve výši

- a) 82 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- b) 124 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin,
- c) 195 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

§ 3

Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci stravné podle § 176 odst. 1 zákoníku práce ve výši

- a) 82 Kč až 97 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,

- b) 124 Kč až 150 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 12 hodin, nejdéle však 18 hodin,
- c) 195 Kč až 233 Kč, trvá-li pracovní cesta déle než 18 hodin.

§ 4

Průměrná cena pohonných hmot

Výše průměrné ceny za 1 litr pohonné hmoty podle § 158 odst. 3 věty třetí zákoníku práce činí

- a) 33,10 Kč u benzínu automobilového 95 oktanů,
- b) 37,10 Kč u benzínu automobilového 98 oktanů,
- c) 33,60 Kč u motorové nafty.

§ 5

Vyhláška č. 463/2017 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, se zrušuje.

§ 6

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2019.

*Ministryně práce a sociálních věcí
Dipl.-Pol. Maláčová, MSc., v. r.*

VYLEPŠENÉ BEZPEČNOSTNÍ PRVKY PRŮKAZŮ TOTOŽNOSTI OBČANŮ EU

Brusel 17. dubna 2018 – Evropská komise navrhla v rámci tzv. protiteroristického balíčku zdokonalit bezpečnostní prvky průkazů totožnosti občanů EU a pobytových karet jejich rodinných příslušníků ze zemí mimo EU

Vzhledem k tomu, že v současné době má průkaz totožnosti bez biometrických údajů, který není strojově čitelný, odhadem 80 milionů Evropanů, je cílem návrhu zamezit používání padělaných dokladů, které mohou využívat také teroristé a zločinci ke vstupu na území EU ze třetích zemí. Jde zejména o tato opatření:

- **stanovení společných bezpečnostních norem v EU** v souladu s minimálními bezpečnostními normami Mezinárodní organizace pro civilní letectví;
- **povinné biometrické údaje pro země, jež vydávají průkazy totožnosti:** průkazy totožnosti občanů EU (starších 12 let) a pobytové karty jejich rodinných příslušníků ze zemí mimo EU budou nyní obsahovat biometrické údaje, konkrétně otisky prstů a zobrazení obličeje, které budou uloženy na čipu v těchto dokladech;
- **postupné nahrazování méně zabezpečených dokladů:** měly by být nahrazeny do pěti let a strojově nečitelné už do dvou let.

Navrhované nařízení nezavádí povinné průkazy totožnosti v celé EU, ale modernizuje bezpečnostní prvky těch

stávajících. Ostatní aspekty týkající se podoby vnitrostátních průkazů totožnosti ponechává plně na jednotlivých členských státech. Jedná se o podobný přístup, jaký již EU přijala ohledně bezpečnostních prvků v cestovních pasech.

Další body navrhované směrnice:

- Donucovací orgány mají mít při vyšetřování závažné trestné činnosti přímý přístup k informacím o bankovních účtech.
- Zpřísní se pravidla o prekurzorech výbušnin – např. zařazení nových chemických látek na seznam zakázaných.
- Zlepšení spolupráce mezi vnitrostátními donucovacími orgány a finančními zpravodajskými jednotkami.

Prioritu mají iniciativy, jež mají zajistit informovanost úřadů členských států o osobách překračujících společnou vnější hranici EU a posílit nástroje pro boj proti terorismu a praní peněz.

Zdroj: z tiskové zprávy EK

JAK TO VIDĚL VLADIMÍR RENČÍN

S laskavým svolením autora

TADY ČTU DAŇ Z BLBOSTI. Z VAŠÍ ČI NAŠÍ ?

SLEDUJETE PRAVIDELNĚ WEBOVÉ STRÁNKY KOMORY?

www.kstcr.cz

Hledáte soudního tlumočníka?
Vypíšte jednu nebo více položek. Objevte se karty tlumočnicků s jejich pracovními jazyky a přímým spojením. Můžete zadat i kombinaci jazyků podle svého přání.

Jazyk - Regiony - Přijmení tlumočníka Vyhledat

Domů KST ČR® Legislativa Profesionální informace Členství Diskuze Fotogalerie Kontakt

Profesionální informace
Jak se stát soudním tlumočnickem
Chci odebrat newsletter
Spolupracující subjekty

Členství v komoře
Zvýhodněné profesní pojištění pro členy KST ČR®
Bulletin „Soudní tlumočnick“ - starší čísla
Čestní členové

Nejbližší akce KST ČR

29 červenec 2018 Kroměříž	03 srpen 2018	Odborná angličtina - trestněprávní terminologie - tradiční letní intenzivní seminář ve spolupráci s Justiční akademií
29 červenec 2018 Kroměříž	03 srpen 2018	Odborná němčina - trestněprávní terminologie - tradiční letní intenzivní seminář ve spolupráci s Justiční akademií
04 říjen 2018 Tábor	07 říjen 2018	Česko-německý terminologický seminář

Akce jiných organizací

16 únor 2018 Praha 2	11 červen 2018	ANGLIČTINA / NĚMČINA / ČEŠTINA - odborné semináře v Belisha Beacon
14 září 2018 Brno, Uvně 70		PRÁVNÍ MINIMUM pro překladatele a tlumočnický na PF MU v Brně, podzim 2018
14 září 2018 Praha 1		Doplňkové studium pro překladatele právních textů na PF UK v Praze, 2018-2019

Aktuality

01 leden 2018	Chcete se stát ČLEMEM Komory soudních tlumočnicků ČR nebo své ČLENSTVÍ OBNOVIT?
06 prosince 2017	Co bychom měli vědět o GDPR (General Data Protection Regulation). Sledujte naše semináře.
27 září 2018	Pro plátce DPH: Ústavní soud uznal, že znalcův a tlumočnickův náležitý náhrada nákladů zvýšená o DPH

NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH KST ČR® MÁTE PO RUCE MNOHEM VÍCE, NEŽ TUŠÍTE

- Chcete-li** mít včas informace o zajímavých vzdělávacích akcích, přihlaste se do newsletteru.
- Chcete-li** se přihlásit na seminář, který vás zajímá, přihlaste se on-line přes automatizovaný přihlašovací systém.
- Chcete-li** se poradit s kolegy, staňte se členem a přihlaste se do poradního chatu.
- Chcete-li** znát obsah interních sdělení a jste-li již členem KST ČR, vstupte do sekce pro členy.
- Chcete-li,** aby vás kdykoli našli noví zákazníci, pravidelně aktualizujte své kontakty ve veřejném seznamu tlumočnicků KST ČR.
- Chcete-li** znát vývoj legislativy, která se Vás týká, sledujte webové stránky Komory.

To vše a mnohé jiné najdete na www.kstcr.cz. S individuálními požadavky se, prosím, obraťte na kstcr@kstcr.cz.

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

TRADIČNÍ INTENZIVNÍ SEMINÁŘE VE SPOLUPRÁCI S JUSTIČNÍ AKADEMIÍ V KROMĚŘÍŽI

Letošní Kroměříž byla obzvlášť významná, protože jubilejní, již desátá. První jazykové semináře pořádané Komorou soudních tlumočnicků ČR se zde konaly v roce 2009. V roce 2018 byly pětidenní kurzy pro tlumočníky, překladatele i právníky zaměřeny na trestně-právní terminologii

Milena Horálková

Semináře se konaly ve dnech 30. července – 3. srpna 2018 pro jazyk anglický a německý opět v budově Justiční akademie v Kroměříži. Justiční akademie se na pořádání tradičně podílela a mezi posluchači byli pochopitelně i soudci a státní zástupci.

Odborná němčina

Jelikož jsem sama němčinářka, budu se logicky věnovat podrobněji německé části. Ta byla letos nesmírně zajímavá a posluchači (celkem nás bylo 41, z toho 2 pracovníci justice) byli seznámeni s trestně-právní problematikou v rakouské jazykové oblasti. Vedení kurzu se ujala již osvědčená Mag. Pavlina Böhmová-Lössl z Rakouska v tandemu s vynikajícím Mgr. Michalem Chuchútem, LL.M., členem Komory, advokátem a soudním tlumočnickem, který nám neprávnickům neúnavně vysvětloval obsah právních pojmů. Stejně obětavě odpovídal i JUDr. Petr Vrtěl, předseda Okresního soudu v Prostějově, jehož ochotu známe již z předchozích seminářů. Ve středu se k nim přidal Univ.-Lektor Dr. Dietmar Koller, trestní soudce Obvodního soudu Innere Stadt Wien, soudní tlumočnick jazyka českého a také lektor Vídeňské univerzity, kde vyučuje právní překlad a tlumočení. Celý den jsme rozebírali příběh Dona Giovanniho z trestně-právního pohledu. Vtipné a poučné! Charakteristika všech

Zleva doprava: G. Jičínská, členka představenstva KST ČR, V. Kvasničková, lektorka terminologické části anglického semináře z PF UK, M. Horálková z katedry jazyků PF UK, autorka právního slovníku němčiny a členka kontrolní komise KST ČR, P. Böhmová-Lössl, soudní tlumočnice jmenovaná v Rakousku i Česku, R. Výstrčilová, vedoucí oddělení mezinárodní spolupráce JA v Kroměříži, uprostřed D. Koller, soudce a lektor Vídeňské univerzity, a dále M. Chuchút, právník a lektor německých právních pojmů, E. Gorgolová, předsedkyně představenstva KST ČR, M. Malá, předsedkyně kontrolní komise KST ČR a O. Klabal, soudní tlumočnick a lektor angličtiny a amerikanistiky na FF UP v Olomouci

přednášejících dává tušit, že jsme během pěti dnů získali fundovaný přehled problematiky překladu trestně-právních textů z češtiny do němčiny a obráceně.

Zde si dovoluji osobní poznámku: když dr. Koller zjistil moje jméno, sdělil mi, že jeho studenti pracují pravidelně s mými slovníky a při práci se průběžně ozývá: „Horálková

Němčináři se výborně bavili při simulovaném výslechu kolegyně M. Zůnové

Soustředění angličtinářů ve velké aule Justiční akademie v Kroměříži

to vidí jinak, Horálková navrhuje dvě varianty, Horálková neuvádí, co na to Horálková?...“. Potěšilo mě to i uklidnilo, že moje práce snad nebyla zbytečná, i když se dnes všichni od papírových knih odklání.

Poslední den výuky nás čekalo překvapení: přednášející zorganizovali fiktivní zasedání soudu ve cvičné soudní místnosti, dr. Koller si přivezl vlastní soudní talár, Mgr. Chuchút a JUDr. Vrtěl si vypůjčili české taláry v Justiční akademii. Vybraní účastníci obsadili role obžalovaných, svědků, obhájců i přísedících, ostatní se podle pokynů Mgr. Lössl střídali v roli tlumočnicků. Přes počáteční rozpaky z toho bylo dokonalé divadelní představení, všichni skvěle improvizovali, celé jednání bylo vedeno v němčině a tlumočeno, mohli jsme během procesu mít jakékoliv dotazy. Pro některé účastníky to bylo první setkání se soudním prostředím a už proto bylo velmi užitečné. Zároveň jsme pracovali s terminologií probíranou během týdenní výuky. Všichni jsme se tak intenzivně vžili do děje, že jsme zcela zapomněli na úmorné vedro, které nás sužovalo i v soudní síni. Díky vynikajícím výkonům hlavních aktérů jsme se mnohokrát i upřímně zasmáli. Výborný nápad, milá Pavlínko!

Na závěr bych za všechny ráda poděkovala zejména naší předsedkyni Evě Gorgolové za vynikající přípravu obou seminářů, za neúnavnou podporu během trvání seminářů, za operativní a úspěšné řešení všech případných problémů a hlavně za její neutuchající a nakažlivou energii. Náš dík patří samozřejmě také paní sekretářce Mirce Černé, která jako vždy vzorně připravila všechny výukové materiály a zhostila se všech s kurzem spojených administrativních povinností. Přes svou složitou rodinnou situaci přijela dokonce na první dva dny i do Kroměříže. Po jejím odjezdu ji plnohodnotně zastoupil kolega Pavel Trusina, který je při všech našich akcích dávno neodmyslitelný, nenápadný, ale vždy spolehlivý a neuvěřitelně obětavý. Funguje pravidelně jako řidič, nosič, zásobovač, administrátor, mediátor a mnoho dalšího.

Myslím, že mohu na závěr pravdivě konstatovat, že se letošní jubilejní kroměřížský kurz odborné němčiny velmi vydařil.

Odborná angličtina

Gertrude Jičínská

Kurz pro překladatele angličtiny zaznamenal po mnoha letech, kdy jej vedla neocenitelná a jedinečná Doc. PhDr. Marta

V. Kvasničková, právníčka a odborná asistentka katedry jazyků PF UK v Praze a lektorka terminologické části anglického semináře

Chromá, Ph.D., legenda českého právního překladu, velkou změnu na místě přednášejících. Na terminologickou část semináře se zaměřila Mgr. Vladimíra Kvasničková, právníčka a odborná asistentka katedry jazyků na pražské Právnické fakultě, zatímco Mgr. et Mgr. Ondřej Klabal, právník a lektor anglistiky a amerikanistiky z Filosofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, věnoval více času a pozornosti praktickým obtížím, které vznikají při překladu právního textu, zejména v oblasti trestního práva. Na toto téma se v průběhu semináře rozvíjela podnětná debata mezi zástupci justičních profesí a překladateli, která zajímavým způsobem upozornila na někdy opomíjený

aspekt soudního překladatelství, konkrétně na problém významu adresáta a účelu, kterým má překlad sloužit.

Anglické výuky se účastnilo 45 posluchačů, z toho 15 pracovníků justice.

Poděkování za organizaci letního intenzivního kurzu patří i z mé strany zejména paní předsedkyni KST ČR Evě Gorgolové a Mirce Černé ze sekretariátu Komory, která měla na starosti přípravu všech tištěných materiálů pro účastníky kurzu i související administrativu.

Odborná francouzština, která se pro nedostatek zájemců nekonala

Jana Klokočková

Ve stejném termínu byl připraven i pětidenní kurz terminologie trestního práva pro překladatele francouzského jazyka. Měli přednášet PaedDr. Mgr. Pavla Kellnerová, odborná asistentka Centra jazykového vzdělávání PF Masarykovy univerzity v Brně, soudní tlumočnice, lektorka právnické francouzštiny, dříve vedoucí katedry francouzského jazyka PdF MU a JUDr. Pavel Bureš, Ph.D., D.E.A., odborný asistent na katedře mezinárodního a evropského práva PF v Olomouci, absolvent oboru právo na Université D'Auvergne a postgraduálního studia na Université Paris II, Panthéon-Assas. Bohužel se přes opakované výzvy k účasti nepřihlásil potřebný minimální počet zájemců a francouzský blok se nemohl uskutečnit. Je velká škoda, že taková příležitost zůstala nevyužita. Organizátorům je to velmi líto a doufají, že v letošním roce bude situace příznivější. Francouzštináři se snad přihlásí v dostatečném počtu tak, aby se jejich kurz mohl konat spolu s kurzem pro angličtináře a němčináře.

XXIII. ČESKO-NĚMECKÝ TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ PRO SOUDNÍ TLUMOČNÍKY A PŘEKLADATELE

Česko-německý terminologický seminář pro soudní tlumočníky a překladatele, který se tradičně koná na podzim, se konal tentokrát v Táboře, baště husitů, v romantickém prostředí hotelu LH Dvořák od 4. do 7. října 2018 za účasti 52 účastníků

Catherina Van den Brinková Štifterová

Na semináři vystoupilo 6 přednášejících, z toho tři přednášející z Německa. Na organizaci semináře se nám i letos podařilo získat finanční podporu **Česko-německého fondu budoucnosti**. Na organizaci semináře se kromě **Katy Štifterové**, **Míly Malé** a naší **Mirky Černé** ze sekretariátu Komory soudních tlumočnicků ČR již tradičně podílela **Viola Mrusek** z partnerské organizace BDŮ.

Tematicky byl letošní seminář zaměřen na policejní právo, pojišťovací právo a smluvní právo. Na každé z témat jsme měli po dvou odbornících, jednoho na české právo a jednoho na německé právo. Tato tři témata mají něco společného, patří totiž k náročnějším disciplínám pro překladatele a tlumočníky (konceptně i terminologicky).

První páteční odborná část byla věnována pojišťovníctví v SRN. Této části se ujal **Dr. iur. Stephan Heidenhain**, advokát praktikující jak podle německého právního řádu, tak i podle českého právního řádu. Páteční odpoledne pak bylo věnováno policejnímu právu v právním prostředí ČR. Přednášky přednesl odborník na slovo vzatý, **pplk. Mgr. Jindřich Komárek, Ph.D.** z katedry policejních činností Policejní akademie ČR v Praze. V sobotu

K. Štifterová, jedna z dlouholetých organizátorek seminářů podporovaných Česko-německým fondem budoucnosti, představuje M. Pause, odborného lektora německého práva

dopoledne převzal štafetu **Dr. iur. Martin Paus**, odborný lektor německého práva působící na Právnické fakultě UK v Praze. Dr. Paus pro nás přednášel již v minulosti a jsme rádi, že se mezi námi cítí dobře a je ochoten nám věnovat svůj čas. V sobotu odpoledne nám přednášela **Mgr. Sára Handlová**, inhouse právnička ze společnosti AXA Assistance, na téma pojišťovníctví v českém právním prostředí. **Tobias Endrich, M.iur.** a **Mgr. Veronika Plešková, LL.M.** přednášeli v tandemu na téma

Pochutin bylo na závěrečné večeři víc než dost

Na podiu V. Plešková, advokátka a T. Endrich, doktorand na Max Planck Institutu v Mnichově, kteří přednášeli licenční a pracovní právo

smluvního práva, přičemž si konkrétně vybrali licenční právo a pracovní právo. Jejich přednáška byla velmi úspěšná a účastníci takřka okamžitě vyslovili přání, aby jejich tandem pokračoval. **PhDr. Milena Horálková** z katedry jazyků Právnické fakulty UK v Praze se s námi podělila o nasbíranou terminologii.

V sobotní večer jsme uspořádali tradiční společenský večer pod kamennými klenbami restaurace hotelu. Celý večer jsme si užili a shodli jsme se na tom, že se nám každý rok zdá kratší.

Závěrem bych ještě chtěla poznamenat, že jsem se rozhodla odstoupit z organizačního týmu; organizace semináře příští rok se ujme nový nadšený tým, který tak může učinit bez zatížení minulostí a negativního vlivu rutiny.

V. Mrusek a K. Štířerová, animátorky sobotního společenského večera v hotelovém sklepe

Všichni se na seminář těšíme a přejeme novému týmu, aby se mu dařilo.

JERONÝMOVY DNY – KAŽDOROČNÍ VELKÉ SETKÁNÍ TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ

Jak už je dobrou tradicí, jeden z velkých ranních bloků Jeronýmových dnů, které se v roce 2018 konaly 2. a 3. listopadu, je vždy vyčleněn Komoře soudních tlumočnicků ČR. Letos byli na náš sobotní blok pozváni kolegové soudní tlumočníci z Polska

Eva Gorgolová

Polští kolegové, kteří se potýkají s obdobnými problémy při výkonu naší profese jako my v České republice, pozvání přijali, za což vdčíme především naší člence a místopředsdkyni JTP Katarzynę Filgasové. Prezentaci zahájil Jan A. Bukowski, překladatel a tlumočník polštiny, chorvatštiny, srbštiny a bosenštiny. Překládá a tlumočí i konferenčně od roku 1995. Absolvoval Univerzitu v Záhřebu

Odborový svaz soudních tlumočnicků v Polsku

Polští kolegové založili odborový svaz, aby měli lepší vyjednávací pozici při jednáních s orgány veřejné moci

v Chorvatsku na katedře slavistiky. Od roku 2006 je soudním tlumočnickem jazyka polského a českého. Musím poznamenat, že jeho čeština je vynikající, bez jakéhokoli cizího přízvuku. Pro zajímavost možná někteří znáte i jeho matku, kolegyni Urszulu Dzierżawskou, soudní tlumočnici a překladatelku, která se vícekrát účastnila seminářů pořádaných JTP nebo na nich přednášela. Kolegyně Dzierżawska je od roku 1975 konferenční tlumočnice českého, slovenského, bosenského, srbského a chorvatského jazyka, dlouhá léta pracovala v diplomacii, a v letech 2005–2011 byla předsdkyní Asociace polských tlumočnicků (STP). Druhým přednášejícím byl Andrzej Parecki, soudní i konferenční tlumočník jazyka českého v Polské republice, překladatel a tlumočník slovenštiny. Část polských soudních tlumočnicků, včetně kolegy Bukowského, který je autorem nápadu, se rozhodla, aby měla lepší vyjednávací pozici při jednáních s Ministerstvem spravedlnosti a justičními orgány, a tudíž mohla lépe hájit zájmy a prosazovat lepší podmínky, založit odborový svaz, konkrétně Odborový

K. Filgasová, místopředsdkyně JTP a členka KST ČR otevírá prezentaci KST ČR a představuje polské kolegy

Přednášející J. A. Bukowski, polský překladatel a tlumočnick češtiny, chorvatštiny, srbštiny a bosensštiny

A. Parecki, soudní i konferenční tlumočnick jazyka českého v Polské republice, překladatel a tlumočnick slovenštiny

svaz soudních tlumočnicků v Polsku (Związek Zawodowy Tłumaczy Przięgłych w Polsce, www.zztp.pl). Odborový svaz soudních tlumočnicků v Polsku byl založen 20. května 2017 a 18. října 2017 byl zapsán do Národního soudního rejstříku. Místopředseda tohoto svazu, kolega Bukowski, a pokladník nově vzniklého odborového svazu, kolega Parecki, se s námi podělili o problémy při zápisu – hlavní problém byl v tom, že svaz sdružuje osoby samostatně výdělečně činné, a ne zaměstnance. Svaz je i členem Celostátní dohody odborových svazů. A sdružuje výhradně osoby vykonávající profesi soudního tlumočnicka. Za úkol si vytyčili ochranu zájmů soudních tlumočnicků, býti nápomocni členům ve sporech s justičními orgány, orgány veřejné správy, ale i osobami ze soukromé sféry, jakož i usilování o to, aby nedocházelo k nesrovnalostem při vyúčtování odměny v rámci spolupráce s justičními orgány. Jejich snaha je zaměřená i na zvýšení sazeb za úkony a přizpůsobení zákona o soudních tlumočnickích aktuálním podmínkám výkonu této profese, vytvoření jednotných standardů práce soudních tlumočnicků a samozřejmě posilování image této profese, aby se těšila důvěře veřejnosti.

Odborový svaz pomáhá řešit problémy s neuhrazenými fakturami, resp. dlužnými platbami za provedené překlady a tlumočení, což se týká většiny soudů v Polsku a jiných orgánů, a to především prostřednictvím dopisů předsedům soudů. Dále pak intervenují na Ministerstvu spravedlnosti ve věci pořádání výběrových řízení policií a státními zastupitelstvími na nejnížší sazbu za úřední překlady, což se samozřejmě nelíbí, a problému výše odměny, na kterou má tlumočnick nárok za vydávání více nežli jednoho vyhotovení překladu. Je zajímavé, že v Polsku ve vyhlášce mají, že na to nárok je, ale sazbu na další vyhotovení si mají dojednat se zadavatelem. Zajímavé je také, že na webu Ministerstva spravedlnosti nemusí být kontakty na tlumočnicky jako je telefon, e-mail nebo

doručovací adresa. Je tam pouze v jaké oblasti působí. Takže i pro soudy a policii je problém je kontaktovat. Soudní tlumočnicki v Polsku usilují i o to, aby v notářských zápisech nebyly uváděny jejich osobní údaje. Odborový svaz v tomto smyslu, ve spolupráci s Lublinským sdružením tlumočnicků a Baltským sdružením tlumočnicků, zaslal dopis Státní notářské radě. Odborový svaz ve spolupráci s Celostátní dohodou odborových svazů zajišťuje pro své členy i právní pomoc při sporech.

Poté se rozpoutala velice zajímavá diskuze. Přednášející byli dotazováni např. na odměňování v Polsku. Do diskuze se zapojili i kolegové ze Slovenska, kde už mají nový zákon, ale např. zapisování do elektronického deníku není zrovna idylické. Nejde si z něj pořizovat kopie pro svou archivaci apod.

Co se týká odměn, ty jsou v Polsku rozčleněny do 4 skupin a ještě diferencovány, jestli se jedná o překlad do nebo z cizího jazyka. První skupina jsou nejvíce frekventované jazyky (angličtina, francouzština, němčina a ruština). Do polštiny 23 zlotých (zlotý je cca 6 Kč, tj. 140 Kč), normostrana je však jen 1125 znaků včetně mezer. Druhá skupina jsou jiné evropské jazyky plus latina. Překlad do polštiny 24,77 zlotých (cca 150 Kč). Třetí skupina jsou mimoevropské jazyky, které jsou psány latinkou, např. vietnamština (v přepočtu cca 180 Kč do polštiny a 240 Kč do vietnamštiny). Poslední skupinou jsou mimoevropské jazyky, které mají jiné písmo (cca 200 Kč do polštiny a 300 Kč do cizího jazyka).

Na závěr kolega Bukowski vyjádřil přání, že by byli rádi, abychom byli v kontaktu a vyměňovali si zkušenosti, a tím se snažili prosazovat lepší podmínky pro soudní tlumočnicky napříč Evropou a respekt k této profesi.

JAK ZVLÁDAT PSYCHICKY NÁROČNÉ TLUMOČENÍ A PŘEKLADY – SEMINÁŘ K ZAMYŠLENÍ

Dne 10. listopadu 2018 uspořádala Komora soudních tlumočnicků ČR seminář vhodný pro všechny, tedy bez zaměření na konkrétní jazyk, ale se zaměřením na psychologické aspekty související s výkonem činnosti soudního tlumočnicka. Pražského semináře se účastnilo 27 účastníků

Catherina Van den Brinková Štífterová

Na téma základů mentální hygieny, problémů s psychickým přetížením, neurotizace osobnosti vlivem psychické zátěže, syndromu vyhoření, nácviku metod regulace psychického napětí a zvládání negativních emocí pro Komoru soudních tlumočnicků přednášel **PhDr. Stanislav Hájek**. Kompetentní a vtipný. Asi tak bychom mohli pana Hájka charakterizovat.

S. Hájek, forenzní psycholog, člen prezidia Asociace forenzních psychologů Čech, Moravy a Slezska

Přednesené přednášky k jednotlivým tématům byly poučné a poutavé. Pan Hájek svůj výklad prokládal historkami z praxe, takže náš den s psychologií uběhl neuvěřitelně rychle. Ale mnohé z toho, co bylo řečeno a z toho, co jsme si uvědomili, utkvělo.

Proč zrovna PhDr. Hájek? Centrem jeho zájmu byla a je psychologie v právu a forenzní psychologie. Působil v oblasti vězeňství, vedl psychologická pracoviště v rámci Ministerstva vnitra a Celní správy, byl členem prezidia Asociace forenzních psychologů ČMS a účastnil se celé řady významných grantových projektů. Ve své praxi se zabýval pachateli, včetně profilování neznámých pachatelů, zabýval se příslušníky ozbrojených sborů, a jakožto psychologický krizový intervent i oběťmi.

Moje první setkání s panem Hájkem proběhlo někdy na začátku roku 1999, když jsem u něho absolvovala psychologické testy v souvislosti s přijetím na místo překladatele a tlumočnicka do služebního poměru k celní správě. Pak jsme se setkávali při nejrůznějších pracovních

Každý posluchač jinak vnímal probírané téma

příležitostech, kde jsem působila jako tlumočnick. O několik let později jsme ho požádali o spolupráci v projektu ImPLI (*Improving Police Legal Interpreting*), jehož cílem byl mj. rozvoj spolupráce mezi orgány činnými v trestním řízení, justicí, obhájci a tlumočníky. V rámci tohoto projektu byl jediným zapojeným psychologem a od té doby se dá tak trochu říci, že se roztrhl pytel s psychologií a psychologickou dimenzí v projektech zabývajících se tlumočením v oblasti trestního práva. Němčináři už také jednou měli příležitost slyšet jeho přednášku, a to na 21. česko-německém terminologickém semináři v roce 2016, který se konal v Bílé Třešné.

Letošní výstup pana Hájka byl rozdělen do dvou částí. Dopolední dva bloky probíhaly formou přednášky (semináře) a odpolední dva formou workshopu. Kromě cených poznatků z oblasti tzv. měkkých kompetencí, pocitu kolegiální soudržnosti (ze sdílených zážitků tlumočnic a tlumočnicků) a rad k tomu, jak čelit stresu a jiným

Organizátorka semináře K. Štifterová

nesnázím, jsme si odnesli i několik tipů na zajímavé knihy, jako např. *Hadi v oblecích* aneb *psychopat jde do práce* od Paula Babiaka a Roberta D. Hare. Několik kolegyně a kolegů vyjádřilo přání, aby pro nás PhDr. Hájek brzy přednesl navazující seminář.

XVI. ČESKO-RUSKÝ TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ V PRAZE

Dne 4. listopadu 2018 pořádala Komora soudních tlumočnicků ČR na adrese svého sídla další ze seminářů pro ruštináře, tentokrát zaměřený na daně, letectví a středoasijskou ruštinu II

Roman Hujer

Tento podzimní odborný seminář byl věnován financím, tentokrát **daním**, kdy znovu přednášela naše osvědčená **Marina Purina** z katedry finančního účetnictví a auditingu FFÚ VŠE, která se pokusila tlumočnickům vysvětlit daňovou problematiku, především v rámci porovnání české a ruské daňové soustavy.

Marina začala typologií daní, kdy je ve své obsáhlé prezentaci rozdělila na přímé a nepřímé, k tomu dále pojistné. Její prezentace byla velmi precizní, kdy začala ruskou a českou daňovou legislativou, poté vyjmenovala jednotlivé druhy daní v RF. Na této bázi pak zúčastněným poskytl kompletní slovník pojmů, znovu jako na minulém semináři se jednalo o přesně zvolené funkční ekvivalenty, jako např. plátce daně = налоговый агент, daňový řád = закон о правилах взимания налогов, správce daně = налоговые и таможенные органы, DPPO = налог на прибыль организаций. Pak přednášející pokračovala konstrukcí daně a základní terminologií k ní: sleva =

снижение суммы налога к уплате; DPFO a mzdy, zde byla zřejmě pro všechny účastníky zajímavá superhrubá mzda = заработная плата плюс страховые взносы; OSVČ = индивидуальный предприниматель. Byly zde samozřejmě i takové speciality jako nezdánitelné části

R. Hujer, člen představenstva KST ČR a organizátor ruského semináře vítá účastníky

Uzbečtí kuchaři předvedli své umění, které účastníci každého věku s chutí ocenili

Uzbecký plov

základu daně (bezúplatné plnění na veřejně prospěšné účely = пожертвования). A dostali jsme se i k samotnému daňovému přiznání, které jsme měli na semináři v listinné podobě a spolu s přednášející jsme si ho prošli. Poté jsme se dostali k sociálnímu pojištění, a znovu terminologie, třeba „maximální vyměřovací základ“ = предельная величина базы для исчисления страховых взносов. A opět DPPO se základní terminologií, jako např. příjem a výdaj = денежный приток/отток, výsledek hospodaření = финансовый результат. A pak jsme pokračovali s DPH, a takovými specialitami jako „DPH na výstupu“ = сумма НДС, предъявляемая продавцом покупателю. Dále spotřebními daněmi (акцизы), majetkovými daněmi a končili jsme zvláštními daňovými režimy.

Nevím, jak ostatním účastníkům semináře, ale mě z toho šla hlava kolem. Byla to skutečně informacemi nabitá přednáška, a hlavně, podobně jako minule si mnozí z nás uvědomili, že překládáme spoustu věcí špatně, vždyť poslední ekonomický slovník u nás vyšel v roce 1986, čímž si nedovoluji tvrdit, že je špatný, ale je poplatný době svého vzniku. Každopádně Marina Purina odvedla obrovský kus práce, stejně jako na minulý seminář se i tentokrát precizně připravila a zaslouží si náš obdiv! A ti z Vás, kdo jste se zúčastnili obou letošních seminářů, máte moderní česko-ruskou ekonomickou terminologii v kapse. Oba semináře měly jak tištěnou verzi materiálů, tak i elektronické soubory, které účastníci obdrželi po jejich skončení.

V odpolední části navázal na terminologii v oblasti letectví náš kolega, Ing. František Polák, který se problematice létacích strojů dlouhodobě věnuje a je odborníkem na slovo vzatým. Pro nás sice deklarované nejzákladnější pojmy byly někdy španělskou vesnicí, avšak rádi jsme se nechali zasvětit do tajů létání. Své vystoupení František nazval „Основы авиации“, tedy Základy letectví. Jak uvedl, název si vypůjčil ze svého indexu, protože jeho

první odborný zápočet byl z přednášek, které měly právě tento název: „Основы авиации“. A co si pod pojmem „авиация“ představit? Zde bych rád citoval: „Každý z nás si představí letadlo. Má pochopitelně pravdu, ale jak se pojmenovává v ruštině? Můžete se setkat s pojmem „Летательный аппарат“, ten představuje asi nejširší množinu všeho létajícího. Kdysi dávno byl velice populární americký film „Báječní muži na létajících strojích“, asi by to byl nejvěrnější překlad tohoto pojmu, tedy „létající stroj“, ale prakticky se v současné době nepoužívá. Nejčastěji používám pojem „letadlo“, někdy letoun. Pojem letadlo je správnější, protože v češtině jsou v něm obsaženy i vrtulníky, vírníky, letouny – „вертолеты, автожиры, самолеты“. Z čehož vyplývá, že „letouny jsou vlastně pouze jednou podskupinou „летательных аппаратов“. Dále nám náš kolega vysvětlil, podle jakých kritérií mohou být letadla dělena. A věnoval se podrobněji jednotlivým druhům letadel, jako třeba stíhacímu letectvu (истребительная авиация), samolět-„невидимка“, který se označuje jako letadlo „obtížně zjistitelné“, bombardérům – бомбардировщики, třeba TU-160. Zde je třeba dodat, že bombardéry jsou v dnešní době vyzbrojeny různými raketami, takže se používá pojem raketové nosiče – „ракетоносцы“, rakety s plochou dráhou letu – „крылатые ракеты“. Zajímavé byly bojové komplexy PAK DA/FA. Dále jsme pokračovali bitevníky a průzkumnými letadly (штурмовиками и разведчиками). Z civilního letectva byly zajímavé „самолеты заправщики“ – tankery. Rovněž jsme si probrali části letadla, pro někoho nový mohl být třeba obrat „pohání vrtuli“ – приводит во вращение воздушный винт. Rozhodně zajímavé bylo si prohlédnout palubní desku starého a moderního letadla, a také se dozvědět něco z terminologie bezpečnostních prvků, jako např. evakuační nafukovací skluzy – „надувные трапы для эвакуации“. Z terminologie nízkonákladové dopravy – „бюджетные компании“, rohonná jednotka – „силовая установка“ (СУ). Byly nám představeny různé druhy civilních letadel. A František

nám také popřál do nového roku příspěvkem o **nadzvukovém letadle TU-144**.

Pokračovali jsme porovnáním pojmu „аэродром“ a „аэропорт“. František své vystoupení dokončil bezpečností letů. A také odkázal na slova akademika Pogosjana, který nastínil úkoly pro ruský letecký průmysl do budoucna.

V dalším vystoupení se naše kolegyně, Jelena Štěrbová, naše přednášející z jara, věnovala dronům a terminologii z tohoto oboru, bezpilotním letadlům a různým „pterům“, a pěkně doplnila příspěvek našeho kolegy. Nejvíce se nám líbil „разговор подруг“.

- Ты чего это подалась в стюардессы?
- В самолете можно встретить столько мужчин!
- А разве их нельзя встретить в других местах?
- Можно, но там они не пристегнуты ремнями...

A jako poslední vystoupil náš kolega Daler Abdurachmanov, přednášející z jarního semináře, specialista na středoasijskou ruštinu, která byla znovu doprovázena ukázkou tentokrát uzbecké kuchyně, kterou nám předvedl kuchař z uzbecké restaurace Samarkand, do které jsou všichni naši kolegové zváni.

Co závěrem si přát? Snad jen, aby bylo více takových pěkných seminářů, kdy se nejenom setkáváme se svými kolegy, ale dokážeme se také podělit o své životní dílo tak, jako to učinili tentokrát tři naši kolegové, František, Jelena a Daler, a chtěl bych jim za nás za všechny poděkovat za velký kus práce a popřát mnoho sil, zdraví, zajímavé práce a všeho nejlepšího do dalších let. A všem ostatním, aby se k nim přidali a podělili se o své obory a terminologii.

BANKOVNÍ LABYRINT PRO NĚMČINÁŘE I. – JAK Z NĚHO VEN

Dne 24. listopadu 2018 se v Praze uskutečnil seminář na téma bankovní terminologie, jehož cílem bylo ucelené podání základní terminologie z bankovní praxe a díky tomu snížení prahu strachu před tímto tématem. Určitě to všichni známe, vždyť kdo z nás by nadšeně přijal zakázku, kdyby mělo jít o derivátové transakce

Catherina Van den Brinková Štifterová

Seminář vedla **JUDr. Pavla Dušková**, právnička a soudní tlumočnice jazyka anglického, s dlouholetou praxí v bankovním sektoru, která mj. výborně ovládá i německý

V popředí advokát M. Chuchůt, aktivní posluchač, lektor německých seminářů a člen KST ČR

jazyk. Spolu s ní seminář vedla **Mgr. Catherina van den Brinková Štifterová**, soudní tlumočnice pro jazyk německý, nizozemský a anglický. Dopolední dva bloky probíhaly formou přednášky a odpolední blok jsme více pracovali s texty. Seminář byl vhodný pro ty, kteří ještě s bankovním nemají žádné zkušenosti, ale i pro ty, kteří mají v této oblasti něco za sebou. V semináři šlo o češtinu i němčinu. Díky fundovanému výkladu paní Duškové jsme si utřídili znalosti a prohloubili to, o čem už jsme nějaké tušení měli. Tematicky jsme se zabývali rolemi a charakteristikou peněžních ústavů, bankovními systémy, vybranými bankovními produkty a službami. Intenzivní soustředění jsme prolomili zajímavou přednáškou o rolfingu. Sabine Schumann je certifikovaná rolferka, pro kterou rolfing představuje druhou kariéru. Jedná se o metodu kombinující manuální práci s tělem a pohybovou výukou s cílem vrátit tělo do rovnováhy. Paní Schumann se k metodě dostala, když hledala řešení pro

vlastní bolest, a byla z toho tak nadšená, že absolvovala náročný výcvik. I pro ni platí, stejně jako pro nás, že se musíme učit celý život.

Jak napovídá římská I., doufáme, že tento seminář není poslední, protože jsme se k těm obávaným swapům a derivátovým operacím nedostali. Díky semináři máme však „položený“ pěkný základ.

Semináře se účastnilo celkem 24 účastníků. Ze semináře jsme měli pozitivní ohlasy a musím říci, že celý den probíhal v příjemné kolegiální atmosféře...

Zahájení semináře K. Štífterovou, členkou představenstva KST ČR a organizátorkou řady seminářů

NÁVŠTĚVA JEDNÁNÍ TRESTNÍHO SOUDU VE VÍDNI – NAHLÉDNUTÍ POD POKLIČKU U SOUSEDŮ

Dne 19. 12. 2018 se skupina 23 soudních tlumočnicků a několika tlumočnických kandidátů vydala na jednání Zemského soudu ve Vídni

Catherina Van den Brinková Štífterová

LG Wien, Landesgerichtsstraße 11, Vídeň – Jednání začalo v 10.00 hodin, řada z nás se ale do sálu dostala až po zahájení z důvodu důkladných kontrol justiční stráže na vstupu do budovy. Kontroly byly oproti běžnému režimu zpřísněné, protože se v ten den konalo řízení proti bývalému ministrovi financí. Návštěvu pro němčináře a Komoru soudních tlumočnicků ČR zorganizovala naše

milá kolegyně Pavlína Böhmová-Lössl, která působí jako soudní tlumočnice ve Vídni.

Navštívené jednání bylo hlavní líčení v rámci řízení vedeného proti třem zlodějům z Maroka, kteří na Hlavním nádraží pravidelně a organizovaně okrádali turisty o zavazadla. Měli jsme tedy i štěstí sledovat tlumočené jednání.

Rakouská i česká soudní tlumočnice němčiny, P. Böhmová-Lössl, připravuje účastníky na vstup do jednací síně

Co jsme si uvědomili takřka v první moment, kdy jsme se usadili, bylo rozmístění jednotlivých osob v jednací místnosti. Státní zástupkyně seděla ve vzdálenosti max. 40 cm od prvního obhájce. Obžalovaní a obhájci byli na stejné straně. Lavice vlevo od soudkyně byly prázdné. Tlumočnick seděl nejdále od soudkyně, na konci řady obhájců, obžalované měl tedy šikmo před sebou a byli k němu otočení zády. Pavlína nám o přestávce vysvětlila, že tento zasedací pořádek je uplatňován pouze v řízeních, v nichž je přítomná porota a protože tato místnost je vybavena lavicí pro porotu, sedí ostatní účastníci řízení na pravé straně z perspektivy soudce.

Rakousko má ještě stále zakotven institut porotčího soudnictví (*Geschworenengericht*), který český právní řád v této

podobě nezná, zná však laický prvek v podobě přísedících. Předpoklady výkonu funkce porotce a přísedících, jejich povolání do funkce a některé další podrobnosti jsou upraveny zákonem *Geschworenen- und Schöffengesetz 1990*; rakouský právní řád tedy počítá s oběma instituty. (Porota – *Geschworenenbank* – v odborné literatuře je označována rovněž jako porotnická lavice, porotní lavice, lavice porotců). Porotci se podílí na rozhodování v trestních věcech pouze v prvoinstančním řízení před zemským soudem (*Landesgericht*), tedy u závažných trestných činů, za které v případě odsouzení hrozí vysoké tresty. Příslušné trestné činy jsou vyjmenovány v § 31 rakouského trestního řádu. Porota je osmičlenná a podílí se stejně jako přísedící na rozhodnutí o vině/nevině a výši trestu.

Když jsem si uvědomila, kde sedí tlumočník, vzpomněla jsem si na tři workshopy na téma tlumočení pro policii, které Komora soudních tlumočnicků uspořádala v průběhu roku 2018. Jedna z testovaných scének vycházela rovněž z pozice tlumočnicka za zády vyslychaného. Všichni tlumočníci, kteří si to vyzkoušeli, to – minimálně zpočátku – hodnotili negativně. Tady vidíme, k čemu může být taková průprava dobrá a že se nám může hodit!

Tlumočník z a do arabského jazyka po celou dobu jednání seděl na svém místě a tlumočení – vzhledem k zasedacímu pořádku – nutně muselo probíhat pouze konsekutivně.

Působil naprosto profesionálně a myslím, že jsme byli všichni omráčeni délkou tlumočených úseků, které přesahovaly pro nás běžnou laťku. Tlumočník neměl klasický papírový blok, ale poznámky si dělal do iPadu, kde měl podklady (obžalobu atd.) a kam si speciální tužkou pořizoval notaci. Všichni jsme rovněž postřehli, že nebylo tlumočeno vše. Nebyla tlumočena obžaloba (obžalovaní obdrželi předem písemný překlad), ale například nebyly tlumočeny ani vstupy obhájců, výslech svědka byl shrnut (neprobíhalo tlumočení jednotlivých otázek a odpovědí), pokud si dobře pamatuji, nebyla tlumočena ani závěrečná řeč státní zástupkyně.

Jednání bylo velmi zajímavé a soudkyně měla vše pod kontrolou. Po krátké pauze byl kolem druhé hodiny vyhlášen rozsudek, proti kterému se na místě jeden z obžalovaných odvolal, druhí dva se vzdali práva na odvolání. Pro účely porady se soud odebral do poradní místnosti a ostatní mohli zůstat v jednací místnosti. A poslední poznámka: Povšimli jsme si i skutečnosti, že obžalovaní, kteří byli stíháni vazebně, do místnosti přicházeli v doprovodu justiční stráže bez pout a i po skončení jednání byli odváděni bez pout.

V každém případě nikdo z nás nelitoval cesty v předvánočním shonu, byl to velmi poučný den, který jsme pak uzavřeli společným punčem na vánočním trhu v blízkosti soudu.

ÚHRADY ČLENSKÝCH A JINÝCH PŘÍSPĚVKŮ A SPONZORSKÝCH DARŮ

Úhrady akcí komory (semináře, kurzy, donace atd.):

č. ú.: 2104417790/2700, UniCredit Bank Czech Republic, a. s.

IBAN: CZ33 2700 0000 0021 0441 7790

SWIFT (BIC): BACXCP

Úhrady členských příspěvků (splatných pro stávající členy nejpozději do 31. ledna daného roku):

č. ú.: 520228009/2700, UniCredit Bank Czech Republic, a. s.

IBAN: CZ46 2700 0000 0005 2022 8009

SWIFT (BIC): BACXCP

Úhrady ze zahraničí v českých korunách

IBAN: CZ23 2010 0000 0022 0065 5262

SWIFT (BIC): FIOBCZPPXXX

Úhrady v eurech:

č. ú.: 2501389295/2010, Fio banka, a. s.

IBAN: CZ13 2010 0000 0025 0138 9295,

SWIFT (BIC): FIOBCZPPXXX

Členům Komory soudních tlumočnicků ČR připomínáme, že roční členský příspěvek má být uhrazen vždy předem, nejpozději do 31. ledna každého roku.

PRÁVNICKÁ ITALŠTINA VE VZDĚLÁVACÍ INSTITUCI SOCIETÀ DANTE ALIGHIERI V PRAZE

Přinášíme pohled z jiné strany barikády – ze strany lektora – na druhý, obnovený cyklus seminářů právnické italštiny. Seminář se konal o čtyřech pátcích v období od 9. listopadu 2018 do 8. února 2019 v Praze v sídle italské vzdělávací instituce Società Dante Alighieri, jejíž kořeny sahají až do 19. století. Přednášející, Dr. Alessandra Bonsignori, právnička, překladatelka a filoložka, se nám svěřila jak se zrodil její nový výukový plán

Alessandra Bonsignori

Nový cyklus seminářů právnické italštiny byl pro mne výzvou, protože jsem chtěla obnovit obsah lekcí tak, aby zaujaly i ty účastníky, kteří sledovali již některé předchozí semináře anebo dokonce absolvovali celý předchozí cyklus.

Účastníci našich seminářů bývají právníci, tlumočníci a překladatelé, a proto bylo nutné najít co nejvhodnější způsob výuky, která musí být nejen srozumitelná všem, ale také pro všechny přínosná a užitečná.

Rozhodla jsem se tedy rozšířit program tohoto cyklu a oproti minulosti přidat více materiálů v češtině, abychom neanalyzovali jen italské texty, ale mohli na konkrétních příkladech porovnávat texty v obou jazycích, jak z hlediska právního, tak jazykového.

Vycházela jsem z toho, že překlad technického textu není jen otázkou dobré znalosti italštiny i češtiny (což je případ téměř všech účastníků našich seminářů právnické italštiny), ale je nutné mít také teoretické znalosti v oboru, které umožňují text správně interpretovat. Správný výklad textu je základem dobrého překladu a zároveň jistotou, že čtenář cílovému textu náležitě porozumí a tudíž, že interpersonální komunikace může fungovat.

První dva semináře jsme věnovali jazyku obchodního a trestního práva. Lekce byly organizované tak, aby podněcovaly účastníky k zamyšlení nad skutečným obsahem předložených textů a jejich hlavní problematikou. Cílem bylo, aby společná diskuze a komparace termínů a jejich významů vyústily do návrhů možných překladatel-

ských řešení. Diskuze byla příležitostí pro výměnu názorů i pro odstranění jazykových pochybností s mým přispěním. Což se i povedlo.

Ve chvíli, kdy píši tyto řádky, máme před sebou ještě dva semináře zaměřené na procesní dokumenty a terminologii správního práva.

Můžete se už těšit na letní semestr – určitě připravíme další okruh lekcí. Società Dante Alighieri má i novinku: komu nevyhovují standardní termíny, má možnost si objednat **individuální lekce právnické italštiny přes Skype**.

Členové KST ČR mají u nás slevu 10 %.

Věřím, že zájem o právnickou italštinu bude neustále růst, že naše terminologické diskuze budou bohatší a bohatší, že obsáhneme a porovnáme co největší množství právních témat. Jelikož zejména soudní tlumočníci potřebují znát co nejširší škálu termínů, je mým přáním přispět k tomu, abychom se všichni vzájemně něco nového naučili.

A. Bonsignori, právnička, lektorka, překladatelka a filoložka

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

KNIŽNÍ VELETRH V HAVLÍČKOVĚ BRODĚ

Ve dnech 5. a 6. října 2018 se konal již 28. podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě. Vystavovalo na něm 175 vystavovatelů a navštívilo ho přibližně 17 000 návštěvníků

Pavel Trusina

Vedle bohatého doprovodného programu a řady souběžně pořádaných setkání a výstav se tento veletrh vyznačuje i tím, že není orientován pouze na velká vydavatelství, ale že zde mají možnost za příznivých podmínek vystavovat i vydavatelství malá a začínající. V životě města Havlíčkova Brodu patří tento veletrh každoročně k jedné z nejvýznamnějších událostí vůbec.

republiky do úvah, jakou cestou se bude naše země dále ubírat. V této souvislosti na mne velmi silně zapůsobila beseda s paní Zdenou Mašínovou, jejíž otec bojoval proti nacistické totalitě a bratři proti totalitě komunistické, a která nad současnou situací a zejména nad některými projevy politické kultury v naší zemi i nad jejím dalším vývojem vyjádřila obavy.

Ústředním tématem letošního ročníku bylo „Století samoty“ a bylo zaměřeno na výročí sta let od vzniku první Československé republiky. K tomuto tématu Dr. Markéta Hejkalová, ředitelka a organizátorka veletrhu, uvedla: „*Před sto lety jsme se sice rozloučili s velkou rodinou národů, žijících spokojeně pod ochranou laskavého mocnáře (nebo jsme se vymanili z žaláře národů?) a založili jsme si nový, dnes už neexistující stát Československo, který se postupně zmenšoval, až se rozpadl úplně – ale přesto nejsme sami, národy se nikam neztratily a naše kontakty také ne, jsou možná živější než kdy dřív.*“

Toto téma vedle řady setkání v rámci doprovodného programu podtrhla i skutečnost, že na veletrh přijelo několik autorů ze zemí, které dříve byly součástí Rakousko-Uherska a byly zde představeny české překlady jejich knih.

V některých besedách v rámci doprovodného programu přecházelo ohlédnutí za stoletým výročím vzniku naší první

Z četných akcí doprovodného programu by některé kolegyně a kolegy jistě zaujala přednáška profesora Martina Hilského na téma „Shakespearovy ruské námluvy: Marná lásky snaha.“

Dále na stáncích různých vydavatelství podepisovala své nově vydané knihy řada spisovatelů. Jedním z největších „taháků“ byla autogramiáda Zdeňka Svěráka, na kterou už čtvrt hodiny před jejím zahájením stála nejméně půlhodinová fronta lidí.

Na závěr bych chtěl poděkovat paní Dr. Markétě Hejkalové, duši celého veletrhu, za skvělou organizaci, která se mimo jiné promítla i do skutečnosti, že v „osmičkovém“ roce (2018) dokázala zorganizovat 28. ročník!

Vysokou úroveň jejích skvělých (a pro mnohé z nás zcela nedostižných) organizačních schopností zdůrazňuje mimo jiné i skutečnost, že už dnes známe termín ročníku příštího: 11. a 12. října 2019 a můžeme se na něj těšit.

Bylo z čeho vybírat

SEMINÁŘ PRO PŘEKLADATELE SE SPECIALIZACÍ NA PROBLEMATIKU EU

Generální ředitelství pro překlady (DGT) a Zastoupení Evropské komise v České republice pořádali dne 17. 10. 2018 seminář pro překladatele se specializací na problematiku Evropské unie. Seminář se konal v Evropském domě, přímo v srdci Prahy

Gertrude Jičínská

Seminář byl pro mne velkým přínosem, jak obsahem vlastní přednášky, tak i obsahem diskuzí. Lektor, Karel Deutschmann, překladatel z českého jazykového odboru DGT, se zaměřil na terminologické zdroje při překládání textů pro EU, zejména na pro nás překladatele téměř povinný zdroj s názvem *Guidelines for contractors translating into Czech* (https://ec.europa.eu/info/resources-partners/translation-and-drafting-resources/guidelines-translation-contractors/guidelines-contractors-translating-czech_cs), kde najdeme různé databáze, příručky a šablony.

Posvítili jsme si na EUR-lex (<https://eur-lex.europa.eu>) a IATE (<http://iate.europa.eu>). U EUR-lexu je dobré se podívat na EUR-Lex Learning Module, který nás naučí správnému ovládání databáze. Při práci s IATE bychom měli zohlednit tematickou oblast, spolehlivost termínu (alespoň tři hvězdičky), zdroj, kontext a poznámky k heslu. Z příruček bychom neměli opomenout *Pravidla pro jednotnou úpravu dokumentů* (*Interinstitutional*

Style Guide) a Společnou praktickou příručku pro osoby podílející se na redakci právních předpisů Evropské unie (*Joint Practical Guide*). V první publikaci se třeba dozvíme, že termín Czechia se od 18. 9. 2018 už běžně používá a jak je to s interpunkcí ve výčtech. Druhá publikace představuje všeobecné pokyny k redakci právních aktů, a přestože je určena spíše pro jejich autory (EN, FR, DE), je užitečná i pro překladatele (CS). A Internetová jazyková příručka se nám může hodit, když řešíme pravopis, gramatiku nebo syntax.

Pan Deutschmann se zaměřil i na nejčastější chyby, které děláme. Často zapomínáme na kontrolu pravopisu a potom z našich stolů odcházejí perly jako „akt stanoví nová opaření“ nebo „pracovníci straší 45 let“. Dalším kamenem úrazu je nesprávná citace a nedodržení *Pravidel pro jednotnou úpravu*. Při řešení terminologie zapomínáme zkontrolovat obor a textový druh. Např. anglický termín *epidemiology* se do češtiny může přeložit buď jako *epidemiologie* (věda o nákazách lidí) nebo jako *epizootologie* (věda o nákazách zvířat). A na textovém druhu záleží třeba při překladu anglického termínu *implementation* (*of legislation*), kdy při překladu v právním předpisu bychom použili termín *provádění* (*ve vnitrostátním právu*), ale v tiskové zprávě bychom sáhli po termínech jako například *zapracování*, *promítnutí* nebo třeba i *převedení*. Dále bychom měli dbát na konzistenci a jednotnost nejen napříč dokumentem, ale i napříč souborem dokumentů. Toto platí obzvláště v případě, kdy na zakázce pracuje vícero překladatelů.

Závěrem jsme se shodli na tom, že při řešení nejednotné terminologie v podkladech neexistuje paušální řešení. Můžeme se ale chytit obecných vodítek podle významnosti dokumentu (Smlouva o EU, základní právní předpis, sdělení, brožura), relevantnosti termínu nebo formulace pro překládání dokument, aktuálnosti termínu (terminologie se vyvíjí a mění) a v neposlední řadě vysoké spolehlivosti daného termínu, např. v IATE.

Exteriér Evropského domu v Praze v Jungmannově ulici

KONFERENCE POLSKÉHO SDRUŽENÍ PŘÍSEŽNÝCH TLUMOČNÍKŮ TEPIS VE VARŠAVĚ

Po roce se v konferenčním centru ve Varšavě konala ve dnech 20. a 21. října 2018 konference polského sdružení přísežných (soudních) tlumočnicků PT TEPIS, které se účastnili zástupci všech regionálních sdružení z celého Polska a také zástupkyně z Česka – Alexandra Sedunková, členka představenstva KST ČR

Alexandra Sedunková

V úvodu všechny přivítala předsedkyně sdružení, paní Zofia Rybińska, která zúčastněným představila nový Profesionální kodex přísežného tlumočnicka (Kodeks zawodowy tłumacza przysięgłego), který byl vypracován dle původního kodexu z roku 2011 (po nové zákonné úpravě z roku 2004), nyní se zapracovanými četnými návrhy a připomínkami nejen členů sdružení, ale i ostatních soudních tlumočnicků.

Cyklus přednášek zahájila dvojice zkušených právníků, která pomocí kvízu rozdaného účastníkům prezentovala některé problémy a nejasnosti související s aplikací zákona o výkonu profese soudního tlumočnicka v Polsku. Po nich vystoupil expert zabývající se zkoumáním pravosti dokumentů a osvětlil přítomným některé ochranné prvky úředních dokumentů, zejména matričních dokumentů a jak lze rozpoznat falešné nebo pozměněné dokumenty.

Po přestávce na oběd vystoupil člen vedení PT TEPIS a místopředseda Rady pro profesní vzdělávání tlumočnicků

pan Janusz Poznański s přednáškou na téma „Přeložit, znamená správně pochopit“, ve které vysvětlil řadu termínů z polského trestního práva, které filologům mohou činit potíže. Po něm vystoupil s jazykovědnou přednáškou týkající se správného vyjadřování v polštině a nebezpečí chyb při překladu do polštiny, vystoupil Mateusz Stanisław Adamczyk, který svou zanícenou prezentací všechny nadchl, a následná diskuze nebrala konce.

Po další přednášce zkušené tlumočnice paní Anny Piątkowské o tom, jak zabránit rutině při překladatelské práci, jak přijímat nové výzvy a nepodceňovat celoživotní vzdělávání, vystoupila psycholožka paní Kamila Karpińska s přednáškou „Proč žirafy nemají vředy?“, ve které podtrhla nutnost správného odpočinku při práci a mj. názorně předvedla, jak se zbavit stresu, jak správně odpočívat a tím získat novou životní energii. Všichni účastníci byli nadšení, během celého dne bylo možné pomocí aplikace zasílat přednášejícím dotazy, které se zobrazovaly na hlavním

Z. Rybińska, předsedkyně sdružení TEPIS se soudní tlumočnicí polštiny A. Sedunkovou, členkou představenstva KST ČR, která ve Varšavě zastupovala Komoru

A. Halczak a M. Dumanovskiy, účastnice konference

panelu, a přednášející na ně mohli operativně reagovat. Závěrečný přípitek u příležitosti sv. Jeronýma byl pak ještě příležitostí k neformálním setkáním a výměně zkušeností.

Druhý den probíhaly workshopy v několika sekcích – anglické, asijské, francouzské, španělské, německé, západo-jihoslovanské, ruské a italské. V naší západo-jihoslovanské sekci nejdříve přednášela právnička Zrinka Perčič o problematice veřejných zakázek z oblasti investic, pak psycholožka a soudní tlumočnice srbštiny (a také místopředsedkyně Polského odborového svazu soudních tlumočnicků v Polsku) paní Katarzyna Liber hovořila o překladu

znaleckých posudků z oboru psychiatrie a psychologie. Zajímavá byla přednáška soudní tlumočnice českého jazyka paní Małgorzaty Kalita, vyučující český jazyk na Slezské univerzitě v Katovicích, která prezentovala počítačový program urychlující práci s textem v případech opakujících se úředních dokumentů na příkladu Příkazu k zadržení. Přestože se z důvodu nemoci nedostavili dva přednášející, nakonec to nikomu nevadilo, protože bylo více času na diskuzi o problémech tlumočnické praxe v různých zemích. Z tohoto důvodu jsou taková setkání vždy přínosná.

XVII. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE V BANSKÉ BYSTRICI NA TÉMA ODBORNÉ KOMUNIKACE VE VÍCEJAZYČNÉ SPOLEČNOSTI

XVII. mezinárodní konference na téma „Odborná komunikace ve sjednocené Evropě“ se konala 11. října 2018 v Banské Bystrici při příležitosti Mezinárodního dne překladu

Dagmar De Blasio Denčíková

Organizátory mezinárodní konference byly Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici, katedra germanistiky FF UMB, Právnická fakulta Univerzity M. Bela v Banské Bystrici a česká Jednota tlumočnicků a překladatelů.

Konferenci připravili: doc. PhDr. Alena Ďuricová, PhD., z katedry germanistiky FF UMB v Banské Bystrici,

Záběr z diskuze

JUDr. Monika Némethová, PhD., z katedry obchodního a hospodářského práva PF UMB v Banské Bystrici a garanty konference byly Mgr. Jana Štefaňáková, PhD., z katedry germanistiky FF UMB v Banské Bystrici a doc. Mgr. Zuzana Gašová, PhD., z katedry germanistiky FF UMB v Banské Bystrici.

Cílem konference bylo pracovní setkání odborníků zabývajících se teoretickými i praktickými aspekty odborné komunikace ve vícejazyčné společnosti. Konference se zaměřila na několik okruhů profesionální komunikace:

- překlad právních textů,
- jazyk odborné komunikace (charakteristika jazykových specifik odborného jazykového stylu),
- terminologie a terminografie (tvorba a využívání elektronických terminologických slovníků a terminologických databází),
- translatologické aspekty odborného textu a odborné komunikace.

Jednání probíhala ve slovenštině i češtině.

JAK SE DODRŽUJE V ČLENSKÝCH STÁTECH SMĚRNICE 2010/64 O PRÁVU NA TLUMOČENÍ A PŘEKLAD V TRESTNÍM ŘÍZENÍ?

Evropská asociace právních překladatelů a tlumočnicků EULITA provedla v r. 2018 průzkum o úrovni implementace Směrnice 2010/64 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení v jednotlivých zemích EU. Poté zaslala evropské ombudsmance Emily O'Reilly informační dopis, který zde níže otiskujeme

Z angličtiny přeložila Miluše Malá

Vážená paní

Emily O'Reilly, European Ombudsman

1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F-67001 Strasbourg Cedex

By e-mail: eo@ombudsman.europa.eu, Lucemburk 15. listopadu 2018

Věc: Zpráva EULITY o průzkumu provedeném z vlastní iniciativy (OI/6/2018/LM)

*D. Perillo, stávající předsedkyně
Evropské asociace právních
tlumočnicků a překladatelů
EULITA*

Evropská asociace právních překladatelů a tlumočnicků (EULITA) je nezisková organizace založená v roce 2009 za účelem podpory překladatelů a tlumočnicků pracujících pro státní správu, zejména národní soudy, za účelem lobování u ostatních účastníků právních řízení o důležitosti odborné přípravy, spolupráce a kvality v právní oblasti, šíření informací, osvědčené praxe a návrhů na jejich zlepšování např. formou konferencí, workshopů, setkání a sociálních sítí.

Směrnice 2010/64 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení v tomto kontextu je pro EULITU tématem k celosvětové prezentaci a diskuzi, jelikož obsahuje celou řadu pravidel, která, ačkoliv *de minimis*, zavazují členské státy a Evropskou komisi a generují různé úrovně zájmů v rámci Evropské unie i mimo ni.

Po přijetí této směrnice asociace a organizace pracující v právní oblasti uvítaly vstup této právní normy v platnost, jež nařizuje členským státům přizpůsobit svou vlastní legislativu těmto novým pravidlům a případně zavést nová opatření.

Aby odborníci pracující v právní oblasti správně pochopili rozsah této směrnice a uspíšili její správnou implementaci, začala EULITA ihned organizovat setkání soudců, státních zástupců, právníků a policistů na národní i evropské úrovni.

Od svého založení je EULITA partnerem a příjemcem řady projektů financovaných Evropskou komisí, např. TRAFUT, ImPli, Co-Minor, LIT Search, QUALETRA a dále se aktivně účastní probíhajících čtyř projektů – NetPraLat, LawInterp, Capisce a Uplatňování procesních práv v EU.

Ve většině členských států však bohužel nebyla obsahu a významu uvedené směrnice věnována dostatečná pozornost a připsána dostatečná důležitost, takže převedení do národních právních struktur proběhlo po termínu a v důsledku toho je téměř všude nedotažené, ne-li přímo směšné.

Situace je velmi vážná ve většině členských států, v nichž nebylo prakticky žádné pravidlo stanovené směrnicí správně uplatněno. Stále nemáme žádný rejstřík nezávislých překladatelů a tlumočnicků (čl. 5.2); žádná konkrétní opatření k zajištění kvality (čl. 5.1) ani žádnou odbornou přípravu k zajištění „účelné a účinné komunikace“ (čl. 6). To vše se událo a stále se děje bez jakékoliv reakce veřejnosti nebo právního postupu proti porušujícím členským státům ze strany strážkyně smluv – Evropské komise.

Povinnost uložená směrnicí Komisi, aby Evropskému parlamentu a Radě do 27. října 2014 předložila zprávu „ve které zhodnotí, do jaké míry přijaly členské státy opatření nezbytná k dosažení souladu s touto Směrnicí a v případě potřeby předloží legislativní návrhy“ je jasná a bezpodmínečná. Komise nemá žádnou volnost, pokud jde o plnění této povinnosti, ledaže by prokázala, že nastala „absolutní nemožnost“ tuto povinnost splnit.

Podle bodu 12 Vašeho rozhodnutí Komise zdůvodnila svou nečinnost čekáním na převedení směrnice členskými státy, což bylo podle Komise podmínkou pro úplné posouzení situace z její strany. Nejenže tato situace neodpovídá „absolutní nemožnosti“, nýbrž umožňuje některým členským státům nadále beztrestně porušovat smlouvy.

Věříme, že Váš postup nakonec přesvědčí Komisi o důležitosti její zprávy, jejíž absence upírá celé komunitě právních překladatelů a tlumočnicků základní zdroj informací.

S pozdravem
Daniela Amodeo Perillo
Prezidentka EULITA.

O ZKUŠENOSTI ČESKÉ TLUMOČNICE U SOUDU V POLSKU

Osobní svědectví autorky a porovnání se situací v České republice

Alexandra Sedunková

Nedávno jsem měla možnost vyzkoušet si na vlastní kůži, jaké to je tlumočit u soudu v Polsku. Bylo to jednání ve věci dědictví, kdy klientka z ČR nejdříve měla dojem, že se polsky domluví a záležitost se brzy vyřeší, ale když si příbuzná z Polska vzala advokátku a začaly jí chodit od soudu různá nepochopitelná rozhodnutí a výzvy, tak mě požádala o pomoc. Nejdřív jsem jí přeložila písemnosti a pak jsme se vydaly k soudu v Polsku. Před jednáním požádala klientka soud, zda bych jí mohla tlumočit a tak jsem předložila soudu kromě občanského průkazu také svůj průkaz tlumočnicka (český) – ten soudkyni nijak nezajímal, ale akceptovala průkaz členky polského sdružení TEPIS, jelikož je tam výslovně uvedeno, že jsem členkou sdružení jako přísežný (soudní) tlumočnick a tak v úvodu uvedla

do zápisu mé jméno a musela jsem složit přísahu, kterou skládají všichni soudní tlumočníci v Polsku při jmenování (jako v ČR). Tlumočení nebylo jednoduché – většinou jsem tlumočila průběh jednání v polštině pouze potichu své klientce, protože jsem nesměla rušit nahrávání, které se v Polsku převádí pomocí programu na záznam protokolu. Hlasitě jsem tlumočila pouze vyjádření mé klientky, případně její odpovědi soudu. Zaujalo mě, že po konci jednání si může účastník řízení požádat (na tiskopisu s připojením příslušného kolku), aby mu byl zaslán protokol nebo dokonce CD ze soudního přelíčení. S takovou možností jsem se u nás zatím nikde nesetkala a i nahrávání u soudu je výjimečné a pouze pro potřebu soudu.

TYPOLOGIE CHYB V TLUMOČENÍ

V průběhu tlumočnické praxe se snažíme nedělat chyby. Je to však reálný požadavek? Je možné při tak náročné činnosti vyvarovat se chyb? Je chyba vždy špatná? Jaké typy chyb bychom mohli vydělit? Na položené otázky se pokusím odpovědět s odkazem na literaturu a na odborníky v této oblasti

Nad'a Hynková Dingová

Existuje několik pokusů porozumět tlumočení prostřednictvím popisu a modelů procesu tlumočení. Přestože tyto modely přikládají váhu různým souborům faktorů a charakteristik ovlivňujících tlumočení, všechny se dívají na tlumočení jako na **komplexní proces**. Jsem přesvědčena o tom, že čím více budeme rozumět procesu tlumočení, tím lépe budeme rozumět chybám, kterých se můžeme dopouštět, a tím více budeme schopni posouvat hranice kvality tlumočení tím správným směrem.

N. Hynková Dingová z Ústavu jazyků a komunikace neslyšících FF UK v Praze a soudní tlumočnice českého znakového jazyka

Kopczyński (1980) chybám tlumočnicků (mluvených jazyků) věnoval velkou část svých textů. Chybu definoval jako „**jakýkoliv výrok mluvčího, který se odchyluje od přijímané normy**“ a popsal dva typy chyb: a) ty, které porušují pravidla, jež mluvčí nezná – **chyby nedostatečné kompetence** (*errors of competence*), b) ty, které porušují pravidla, jež mluvčí zná – **chyby samotného vyjádření** (*errors of performance*). Druhý typ chyb je dle Kopczyńskiego často způsoben nepozorností, stresem, únavou a podobnými faktory. Mezi chyby nedostatečné kompetence patří hlavně významové chyby, jichž si příjemce bez znalosti originálu nemusí vůbec všimnout. K oběma hlavním kategoriím autor dodává c) **chyby narušující komunikační cíl** (*errors of communicative appropriateness*).

Kopczyński (1980) provedl vlastní studii, v níž využil Barikovu (1975) taxonomii pro analýzu chyb, a pokusil se stanovit **hranici mezi správným a chybným převodem**.¹ Studie pracovala s lexikálně nasyceným textem ve formálním jazykovém rejstříku, který Kopczyński popsal jako „typ textu, který lze řadit mezi psané monology určené k ústnímu přednesu“.

Chybu v širším slova smyslu chápe **Falbová (1979)** jako **cokoliv, co narušuje kohezi (formální plynulost textu)**

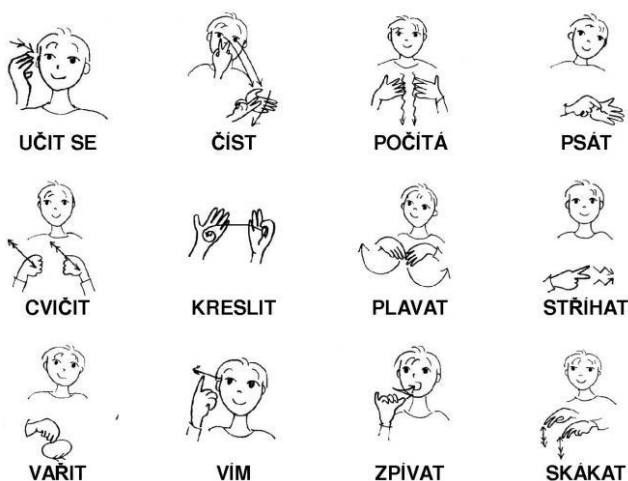
a koherenci (obsahová plynulost textu) zdrojového textu v cílovém textu a dále ekvivalenci na úrovni obsahu a formy mezi zdrojovým a cílovým textem. Autorka zkoumá tlumočnické nedostatky na základě analytické evaluační mřížky, která obsahuje dva hlavní pilíře. Prvním pilířem je nutnost zachování **obsahové přesnosti a úplnosti informace** (kritérium obsahu) a druhým je **formální prezentace** přetlumočeného sdělení v cílovém jazyce (kritérium formy). Jako jednotku analýzy si Falbová stanovila odstavec, neboť analýza na úrovni úseku po sto

slovech se jí zdála uměle vytvořená a nevhodná. Analýza na úrovni odstavce má tu výhodu, že odstavec představuje část celku, která má myšlenkovou a argumentační linii řazenou za sebou lineárně a která je provázána morfosyntaktickými a pragmatickými vztahy.

Mezi **obsahové nedostatky** řadí Falbová (1979) a) **nedostatečnou koherenci informace**, tj. absenci zájmen, spojujících prvků, výskyt nepravých syntagmat, jejichž výsledkem jsou nesmyslné či protichůdné části sdělení nebo sdělení s mylným významem; b) **ztrátu informace zahrnující** ztrátu absencí nebo vypuštěním, ztrátu oslabením, ztrátu zobecněním, ztrátu intenzity, ztrátu vztahů v textu, ztrátu substitucí; c) **přidávání** informací, které se nevyskytují ve zdrojovém projevu a jsou do cílového projevu přidány neopodstatněně.

Mezi formální nedostatky patří podle Falbové a) **nedostatečná koheze**, tj. např. záměna čísla/rodu podmětu a přísudku, chyby v zájmenech a v jejich anaforickém/kataforickém použití apod., přesto je ale smysl sdělení pochopitelný; b) **lexikální neobratnost**, tj. nevhodný registr jazyka, nevhodná kolokace ap.; c) **formulační neobratnost**: chybný slovosled, struktura vět a souvětí.

¹ Zvolil část textu zachycující politické přípitky na diplomatické recepci a požádal osm studentů o jeho přetlumočení mezi angličtinou a polštinou.

Malá ukázka z českého znakového jazyka

Daniel Gile (1999) rozlišuje dvě hlavní kategorie selhání tlumočníka z hlediska obsahu a formy. **Forma** podle něj zahrnuje také sníženou kvalitu hlasu, prozodické a jazykové kvality (jazykové chyby a neobratnosti na různých úrovních), snížení jasnosti sdělení a „přízvuk“ způsobený interferencemi. **Obsah** podle něj ovlivňují neopodstatněné výpustky jednotek informace, neopodstatněné přidávání informací a deformace informací obsažených ve zdrojovém textu.

Gile (1987) zkoumal výkony pěti studentů tlumočení během jednoho roku. Poté u každého z nich vyhodnotil průměrný počet chyb připadajících na 100 řádků transkripce (odpovídá zhruba 3–5 minutám projevu). Srovnával výkony u připravených a improvizovaných projevů simultánního tlumočení. Jako první kategorii chyb určil **neobratná vyjádření** (*maladresses*), do nichž zařadil neobratná vyjádření lexikální, gramatická a stylistická. Tato odchýlení od normy nelze dle autora považovat přímo za chyby, jsou to však výrazy neobvykle užitě v daném kontextu, jež hodnotitelé transkripce ihned zaznamenali. Neobratná vyjádření představovala většinu chyb, jež studenti ve svých projevech udělali – u simultánního tlumočení představovala 65% chyb, v absolutních číslech bylo nejvíce chyb zaznamenáno vždy u simultánního tlumočení.

Do další Gilovy kategorie **chyb** (*fautes*) se řadí **vážnější lexikální chyby**, které se od neobratných vyjádření liší tím, že předmětná slova v cílovém jazyce vůbec neexistují, nejde jen o jejich nesprávné užití. Čenková považuje lexikální posuny za jeden z nejrozšířenějších druhů jazykových chyb v tlumočnickově projevu.

Ve své studii uvádí Gile mezi jazykovými chybami i fonologické chyby – zřejmě **chyby ve výslovnosti**. Do této kategorie podle něj nespádá nepřirozený rytmus, „sekaná“ intonace, váhání, pauzy, hezitační zvuky, ani opakování, protože tyto prvky se špatně měří a jejich vliv na degradaci

jazyka je sporný. Konkrétně tedy do Gilových fonologických chyb patří nesprávně vyslovená slova s přidanými hláskami, vynechanými hláskami či se záměnou hlásek. Fonologické chyby představovaly v Gilově výzkumu 6% případů hodnocených chyb v simultánním tlumočení.

Gile (1987) upozorňuje na úskalí kvantifikace a analýzy chyb v tlumočnickém výzkumu. Je velmi důležité jasně vymezit kategorie chyb a stanovit hranici vnímání chyby. Dále zmiňuje nedokonalost „**negativního hodnocení**“, v němž se pouze počítají chyby a nezohledňují se pozitivní aspekty. Také Kopczyński uvádí, že by se při analýze chyb mělo jasně stanovit, co je ještě přijatelné a co už ne. Zároveň se musí brát v potaz fakt, že obsahuje-li tlumočení vymezené chyby, neznamená to nutně, že se jedná o tlumočení špatné. To zdůrazňuje i Gile, když tvrdí, že „tlumočníci dělají chyby“, jinak by to ani nebyli lidé. Neznamená to však automaticky, že by to byli špatní tlumočníci.

Pro naše další úvahy vnímejme tedy chybu jako **odchylku od zdrojového textu, která je vnímána rodilým mluvčím jako překážka v porozumění nebo jako nerespektování jazykových a kulturních specifik cílového jazyka**.

Použitá literatura

- Barik, H. C., 1971. A Description of Various Types of Omissions, Additions and Errors of Translation Encountered in Simultaneous Interpretation. In: Lambert, S.; Moser-Mercer, B., ed. *Bridging the Gap, Empirical Research in Simultaneous Interpreting*.
- Barik, H. C., 1975/2002. Simultaneous Interpretation. Qualitative and linguistic data. In Pöchhacker, F.; Shlesinger, M., eds. *The Interpreting Studies Reader*.
- ČENKOVÁ, I., 1980. *Shody a rozdíly mezi překladatelským a tlumočnickým procesem*.
- ČENKOVÁ, I., 1988. *Teoretické aspekty simultánního tlumočení*.
- ČENKOVÁ, I., 2008. *Úvod do teorie tlumočení*.
- Gile, D., 1987. Les exercices d'interprétation et la dégradation du français: une étude de cas.
- Gile, D., 1991. Methodological Aspects of Interpretation and Translation Research. In: Lambert, S.; Moser-Mercer, B., eds. *Bridging the Gap, Empirical Research in Simultaneous Interpreting*.
- GILE, D., 1995. *Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training*.
- Gile, D., 1997. Conference Interpreting as a Cognitive Management Problem. In: Danks, J.; SHREVE, G. *Cognitive Processes in Translation and Interpreting*.
- GILE, D., 1999. Testing the Effort Models' tightrope hypothesis in simultaneous interpreting.
- GILE, D., 2001. Interpreting Research: What you never wanted to ask but may like to know [online]. *Communicate*, č. 11. [Cit. 2015-08-10].
- GILE, D., 2009. *Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training*.
- Gile, D., 2011. Errors, Omissions and Infelicities in Broadcast Interpreting. In: Alvstad, C.; Hild, A.; Tiselius, E., ed. *Methods and Strategies of Process Research: Integrative approaches in Translation Studies*.
- Kopczyński, A., 1980. *Conference Interpreting. Some linguistic and communicative problems*.
- Kopczyński, A., 1994. Quality in Conference Interpreting: Some pragmatic problems. In: Lambert, S.; Moser-Mercer, B., eds. *Bridging the Gap, Empirical Research in Simultaneous Interpreting*.

PROJEKT NETPRALAT – SPOLUPRÁCE OBHÁJCŮ A TLUMOČNÍKŮ

Ke konci října 2018 se v Barceloně uskutečnilo přípravné jednání v rámci projektu s velmi dlouhým názvem: „NetPraLat: Networking to strenghten pre-trial procedural rights by practice oriented cross border lawyers training“ („Networking v zájmu posílení procesních práv v přípravném trestním řízení prostřednictvím prakticky zaměřeného přeshraničního kurzu pro právníky“)

Catherina Van den Brinková Štífterová

Projekt NetPraLat navazuje na projekt Supralat a je stejně jako Supralat spolufinancován Evropskou unií, a to z programu Justice. Projekt byl iniciován za účelem přispění k aplikaci směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/13/EU o právu na informace v trestním řízení, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatýkacího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody. **Konkrétně si účastníci projektu přejí posílit dovednosti právníků hájit práva zadržených osob v přípravném řízení, mj. i zlepšením spolupráce s tlumočníky.** Kromě posílení spolupráce s tlumočníky je cílem i posílení přeshraniční spolupráce mezi obhájci. V rámci projektu budou vytvořeny dva, nebo spíše tři, vzdělávací moduly kombinující kontaktní výuku a e-learning. Moduly budou určeny obhájcem a počítá se s tím, že základní kontaktní výuka bude na dva až dva a půl dne. Jeden z modulů bude zaměřen na spolupráci s tlumočníky. Máme tedy výjimečnou příležitost dostat do širšího povědomí obce obhájců doporučení, možnosti a limity tlumočení.

První pracovní jednání expertů se uskutečnilo v listopadu v Barceloně. Právníci, tlumočníci a zástupci instituce na ochranu lidských práv prezentovali strukturu plánovaného modulu za svůj obor. V návaznosti na to probíhala bohatá diskuze, kde jsme si vyměňovali názory na jednotlivé části z různých perspektiv.

Účastníci projektu NetPraLat na říjnovém setkání v Barceloně

Projekt koordinuje katalánská advokátní komora (CICAC) a účastní se ho instituce/organizace z Nizozemska, Litvy, Španělska, Polska a EULITA. Projekt je naplánován na dva roky od října 2018. Úkolem EULITY není jen vytvořit vzdělávací modul, ale i koordinovat překlady modulu a materiálů do vybraných jazyků. Výběrem příběhů, které budou sloužit jako podnět pro instruktážní film a kontaktní trénink, byla pověřena Katy Štífterová, tajemnice EULITY a členka představenstva KST ČR. Inspiraci hledá v rozhodnutích soudů týkajících se tlumočení, ale i z vyprávění kolegů a kolegů tlumočnicků.

Projekt je dalším z řady projektů zaměřených na provádění směrnice o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení, ale prvním, kde jde o spolupráci mezi obhájci a tlumočníky. O pokračování projektu a výsledcích budeme informovat.

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

PRAVIDLA PRO POUŽÍVÁNÍ GENDEROVĚ NEUTRÁLNÍHO JAZYKA V EVROPSKÉM PARLAMENTU

Genderově neutrální jazyk je obecný termín, který označuje používání nesexistického, inkluzivního a genderově vyváženého vyjadřování. Cílem je vyhnout se používání takových slov, která by mohla být považována za předpojatá, diskriminující nebo ponižující anebo vyhrazena jen jednomu pohlaví

Zpracovala Dagmar De Blasio Denčíková

Když Evropský parlament v roce 2008 vytvořil mnohojazyčné příručky s pravidly pro používání genderově neutrálního jazyka, vycházel z přesvědčení, že používání genderově vyváženého vyjadřování pomáhá potlačovat genderové stereotypy, nabádá ke změně společenských postojů a přispívá k dosažení genderové rovnosti. Jako zpracovatelka tohoto příspěvku předesílám, že takto pojatá pravidla vidím jako zásah do přirozené struktury živých evropských jazyků a navíc nevěřím, že by napomáhala dosáhnout kýženého cíle. Dobře si pamatuji umělé zásahy do jazyků totalitních režimů minulého století, a proto se s uvedeným přesvědčením neztotožňuji. Jeden příklad za všechny: termín „soudruh“ se sice po čase v naší zemi stal běžným, ale nikdy neodpovídal pocitu skutečné sounáležitosti, přátelství a rovnosti, jaký jsem naopak mohla odpozorovat v zemích, kde se tento výraz nepoužíval z moci úřední. A u nás také nikdy nepozbyl sarkastického nádechu i rychle vymizel. Lze se tedy domnívat, že novotvary nařízené Evropským parlamentem očekává podobný osud (mimo případů, kdy by mohly zjednodušit komunikaci). V mnoha zemích EU jsou ostatně již častou inspirací pro komiky a zdrojem posměšků v běžném jazyce, nehledě na to, že i lingvisté mají vůči nim důvodné výhrady. Nicméně považuji za důležité, aby se kolegové tlumočníci a překladatelé seznámili s existencí těchto pravidel.

V roce 2018, u příležitosti 10. výročí zavedení pravidel, požádala skupina na vysoké úrovni pro rovnost žen a mužů a rozmanitost útvarů Evropského parlamentu, aby z důvodu zachycení jazykového a kulturního vývoje **aktualizovaly pravidla ve všech úředních jazycích.**

Administrativní útvary by měly brát na zřetel genderovou citlivost, kdykoli píší texty, překládají nebo tlumočí. **Překladatelé musejí vyhovět požadavku překládat texty do svého jazyka věrně a přesně.**

V mnohojazyčném prostředí Evropského parlamentu se principy genderové neutrality v jednotlivých úředních jazycích aplikují podle mluvnické typologie daného jazyka. Lze rozlišit tři typy jazyků a jim odpovídající strategie k dosažení genderové neutrality:

– **jazyky s přirozeným rodem** (například dánština, angličtina a švédština), v nichž jsou podstatná jména označující osoby většinou genderově neutrální a které mají pro každý rod zvláštní osobní zájmena. V těchto jazycích je obecným trendem co nejvíce omezit používání rodově příznakových výrazů. Nejčastěji používanou lingvistickou strategií u těchto jazyků je tedy neutralizace. Abychom se vyvarovali rodově příznakových označení, lze použít rodově neutrální výrazy, tedy slova rodově nepříznaková a označující osoby obecně, bez upřesnění, zda jde o ženy či muže („chairman“ se nahrazuje výrazy „chair“ nebo „chairperson“, „policeman“ nebo „policewoman“ spojením „police officer“, „spokesman“ výrazem „spokesperson“, „stewardess“ spojením „flight attendant“, „headmaster“ nebo „headmistress“ výrazy „director“ nebo „principal“ atd.). Tato snaha o dodržování zásady genderově neutrálního jazyka vedla k zániku starších ženských tvarů, v jehož důsledku se původní mužské tvary staly z hlediska pohlaví univerzálními (například „actor“ namísto „actress“). Také se používá genderově inkluzivní vyjadřování, příkladem může být nahrazování „he“ jako generického označení spojením „he or she“.

– **jazyky s mluvnickým rodem** (například němčina, románské jazyky a slovanské jazyky), v nichž má každé podstatné jméno mluvnický rod a rod osobních zájmen se zpravidla shoduje s podstatným jménem, na které odkazují. **V těchto jazycích je z lexikálního hlediska takřka nemožné vytvořit obecně přijatelné genderově neutrální tvary stávajících slov, hledaly se proto alternativní přístupy** a byla formulována doporučení pro administrativní a politické vyjadřování.

Tzv. feminizace (tedy používání ženských protějšků pro výrazy mužského rodu nebo současné uvádění obou výrazů) je přístupem, který se v těchto jazycích používá stále častěji, zejména v profesních či odborných kontextech, například u označení povolání, aby bylo zřejmé, že jsou určena i pro ženy. Vzhledem k tomu, že většina výrazů označujících povolání byla, až na pár výjimek, tradičně mluvnický mužského rodu, zpravidla u označení typicky ženských povolání, jako „zdravotní sestra“ nebo „porodní asistentka“, byl pocit diskriminace obzvláště silný. Proto se začaly tvořit ženské ekvivalenty pro téměř všechny funkce mužského rodu („Kanzlerin“, „presidente“, „senatrice“, „assessora“ atd.) a používají se stále častěji. V mnoha jazycích se také prosadilo nahrazování generického maskulina dvojími tvary pro konkrétní označované osoby („tutti i consiglieri e tutte le consigliere“).

Používání generického maskulina již tedy není všeobecným pravidlem, a to ani v legislativních aktech. Například v německém znění Lisabonské smlouvy se generický výraz „občané“ objevuje také v podobě „Unionsbürgerinnen und Unionsbürger“.

– **jazyky bez rodových příznaků** (například estonština, finština a maďarština), v nichž neexistuje mluvnický rod ani rodová zájmena. U těchto jazyků tedy obecně není třeba zvláštní strategie pro genderově inkluzivní vyjadřování, s výjimkou velmi specifických případů, o nichž se hovoří ve zvláštních pokynech pro tyto jazyky.

I když se u jednotlivých jazyků liší konkrétní možnosti, jak se vyjadřovat nesexisticky, řada otázek je pro většinu jazyků společná.

Generické maskulinum

Tradiční mluvnický úzus ve většině jazyků s mluvnickým rodem označuje skupinu osob zahrnující obě pohlaví tvary mužského rodu, tj. tvary „inkluzivními“ neboli „generic-kými“, kdežto tvary ženského rodu označují pouze ženy a jsou tedy „exkluzivní“. Generické používání maskulina je stále více považováno za diskriminaci žen.

Většina jazyků s mluvnickým rodem si vyvinula své vlastní strategie, jak se používání generického maskulina vyvarovat. Neměla by však být volena řešení, která snižují přehlednost textu („pan/i“ nebo „ho/ji“). Navíc je třeba odrazovat v mnoha jazycích od používání slova „muž/člověk“ v celé řadě idiomatičtějších výrazů, které označují jak muže, tak ženy, jako například v anglických výrazech a spojeních manpower, layman, man-made, statesmen, committee of wise men. Lze obvykle pro tyto výrazy nalézt genderově neutrální podobu.

Michail Zlatkovský: „Pomooc, vítězství!“

Názvy povolání a funkcí

Při označování funkcí se v textech Parlamentu v jazycích s přirozeným rodem a v jazycích bez rodových příznaků používají generické výrazy, v jazycích s mluvnickým rodem se pak může výjimečně používat tvar mužského rodu (jako například ve francouzském „chaque député ne peut soutenir qu'une candidature“).

Je-li pohlaví osoby relevantní pro danou záležitost nebo hovoří-li se o konkrétních osobách, měly by se používat genderově specifické výrazy, zejména v jazycích s mluvnickým rodem (například „la haute représentante de l'Union pour les affaires étrangères et la politique de sécurité“). Obecně platí, že by mělo být respektováno přání dané osoby, jak chce být oslokována nebo označována (například ve francouzštině „Madame le Président“ nebo „Madame la Présidente“).

Oznámení o volných pracovních místech by měla být formulována genderově inkluzivním způsobem, aby motivovala k podání přihlášky jak uchazeče, tak uchazečky.

Oslovování

V některých jazycích (například ve francouzštině a němčině) oslovení jako „Madame“, „Mademoiselle“, „Frau“ či „Fräulein“ původně specifikovala rodinný stav oslovované ženy. Oslovení „Mademoiselle“ postupně z administrativních formulářů ve francouzsky mluvících zemích mizí a na výběr zůstávají pouze výrazy „Madame“ a „Monsieur“. V textech Parlamentu se označení „Monsieur“, „Frau“, „Ms“ atd. nejčastěji prostě vypouštějí a uvádí se celé jméno dané osoby. Množství jazyků a kultur zastoupených v Parlamentu znamená, že v tomto ohledu neexistuje jedno řešení pro všechny, nýbrž se musí hledat vhodná řešení pro každý jazyk s přihlédnutím k příslušným lingvistickým a kulturním parametrům.

Zvláštní pokyny pro český jazyk

V českém jazyce se gramaticky považuje mužský rod za zástupný (tzv. generické maskulinum), a proto může označovat ženy, aniž by docházelo k nedorozuměním (například výraz „právnick“ zahrnuje „právníka“ i „právničku“). Nicméně v jazyce jakožto prostředku komunikace se takové vyjadřování může jevit jako genderově nevyvážené. Níže uvedenými doporučeními nelze dosáhnout úplného odstranění generického maskulina z českého jazyka, avšak lze jimi jeho užívání omezit ve prospěch genderově vyváženého vyjadřování:

Označování osob a skupin

- Uvádíme tvary obojího rodu tam, kde mají označovat ženy i muže, přičemž nejvhodnější je mezi nimi používat spojku „a“ či „nebo“ dle kontextu a případně, zejména při oslovení, ke každému z nich připojit přídavné jméno v odpovídajícím mluvnickém tvaru, je-li to vhodné. Například: „Vážené kolegyně a vážení kolegové“, „Vážené poslankyně a vážení poslanci“, ale „vystoupení zahraničních odborníků a odborníků“. Zdvojené tvary se však nemají v delším textu příliš často opakovat, jelikož účinek textu může být zvýšen právě jejich vzácnějším výskytem. Naopak formy s lomítky: „žadatel/ka“, „občan/ka“ by se měly používat jen ve výjimečných případech, a to pouze v textech, které to vyžadují, například ve formulářích, dotaznících, smlouvách, statistikách apod. V případech, kdy by mohlo dojít v útvaru či oddělení, kterému je písemnost určena, k nežádoucí záměně pohlaví adresáta, se používání forem s lomítky zásadně vyhýbáme.
- Je vhodné používat při označování smíšených párů a skupin slovesná adjektiva a rodově neutrální názvy osob, například „referující“, „vedoucí“, „mluvčí“, „předsedající“;
- Asymetrie při označování smíšených párů a skupin napravuje též používání názvů abstrahujících od biologického rodu: „osoba“, „pracovní síla“, dále zastřešujících označení bez určení mužského či ženského rodu: „představenstvo“, „předsednictvo“, „obyvatelstvo“, či nepříznačkových opisů: „osoba účastnící se...“;
- Jsou-li ve skupině výlučně ženy, označujeme je v ženském rodě („poslankyně se zúčastnily...“). V případě názvu akce či instituce v ženském rodě se uplatňují rovněž principy větné shody: „Česká republika je podporovatelkou...“, „Tato instituce je poskytovatelkou...“.

Názvy povolání a funkcí

Tam, kde se jedná o ženu, používáme označení daného povolání či funkce v ženském rodě: „děkuji hlavní koordinátorce projektu“, „nejvyšší představitelka vyzvala...“, „veřejná ochránkyně práv prohlásila...“, „dávám slovo

místopředsedkyni Parlamentu...“, „obracím se na soudkyni...“, pokud v češtině existuje odpovídající podoba pro přechýlení v ženském rodě, jejíž frekvence používání je relativně vysoká, nebo jde-li o (novo)tvar, který je argumentačně přijatelný. Jedná se o tvary končící převážně na přechylovací přípony -ka, -(k)yně, -ice.

Je však třeba náležitě rozlišovat případy týkající se konkrétní osoby (ženy), kdy používáme přechýlení v ženském rodě, od případů obecného označení dané funkce (například v právních předpisech), kdy naopak používáme generické maskulinum.

Například, když hovoříme o ženě vykovávající danou funkci: „Vysoká představitelka vyzvala dne...“, „Veřejná ochránkyně práv dosáhla v prvním pololetí dobrých výsledků...“, a když hovoříme o funkci obecně: „Vysoký představitel je zmocněn...“, „Veřejný ochránce práv má právo požadovat...“, „mandát poslance může být potvrzen...“, „nominace na předsedu se podávají...“

Oslovení a uvádění jmen a příjmení

V případě oslovení muže používáme vždy výraz „pan X“. V případě oslovení ženy nepoužíváme výraz „slečna X“, pokud na něm oslovovaná žena výslovně netrvá, nýbrž „paní X“. Pokud si daná osoba nepřeje být označena jako pan či paní, oslovujeme ji pouze uvedením jejího jména a příjmení.

Pokud jde o uvádění osob v textu, místo výrazů „pan Koukal“, „paní Koukalová“ či zkráceného znění jména („P. Koukal“, „V. Koukalová“) dáváme přednost uvádění celého jména a příjmení („Pavel Koukal“, „Valérie Koukalová“), jelikož to přispívá ke zviditelnění pohlaví dané osoby v toku textu, ústním projevu i v bibliografii. Tvar jména a příjmení se pak mění podle skloňování. Forma jména a příjmení by měla odpovídat zvyklostem pro jejich citaci v zemi původu dané osoby (zejména pokud celé jméno tvoří několik jmen a příjmení). Při jeho citaci je vždy třeba vzít v potaz přání dané osoby. Je třeba zdůraznit, že česká mluvnická nedovoluje odstranit rodovou nevyváženost beze zbytku, ale pouze ji zmírnit. Například koncovky sloves ve větě: „referující mluvili“, „poslanci a poslankyně se sešli“ se podle gramatických pravidel řídí předností mužského rodu.

Specifika českého jazyka

V českém jazyce nevznikají problémy například v souvislosti s používáním slova „člověk“ (v množném čísle „lidé“) jako v anglickém jazyce („man“: mankind, man-made) či ve francouzském jazyce („homme“: droits de l’homme), a to i přesto, že se jedná o slovo mužského rodu.

Problémy však mohou nastat při překladu anglického slova „man“, případně francouzského slova „homme“, či italského „uomo“ do češtiny, pokud z kontextu není zřejmé, zda bylo dané slovo použito autorem ve smyslu „muž“ nebo „člověk“.

Vnitrostátní pokyny ohledně genderově neutrálního jazyka

Oficiální metodika Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) ke genderově neutrálnímu jazyku neexistuje. Nicméně veškeré dokumenty připravované v rámci MPSV či dokumenty určené pro jednání vlády jsou psány genderově neutrálním jazykem: buď se používají obourodé názvy, nebo se uvádí tvary obojího rodu. Rovněž pro všechny funkce a povolání byly na úrovni MPSV stanoveny genderově specifické formy.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) nechalo v roce 2010 vypracovat metodickou příručku s názvem „Kultura genderově vyváženého vyjadřování“,

jejímiž autorkami jsou Jana Valdrová, Blanka Knotková-Čapková a Pavla Paclíková, nicméně tento text vyvolal negativní reakce bohemistů a byl následně stažen z internetových stránek MŠMT.

V současné době nemá uvedená příručka závazný charakter a může sloužit pouze jako zdroj inspirace pro genderově vyvážené vyjadřování.

Podle publikace EP „Guide Gender-neutral language CS“

Použité zdroje

Valdrová, Jana, *K české genderové lingvistice*, in: *Naše řeč*, ročník 80, č. 2/1997

Valdrová, Jana, Knotková Čapková, Blanka, Paclíková, Pavla, *Kultura genderově vyváženého vyjadřování*, MŠMT, Praha 2010

SLOVENSKÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY V JAZYCÍCH NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN JSOU NA PORTÁLU SLOV-LEX

Překlady podstatných slovenských zákonů v pěti jazycích národnostních menšin jsou dostupné na slovenském právním a informačním portálu slov-lex.sk Ministerstva spravedlnosti SR

Dagmar De Blasio Denčíková

Právní předpisy, týkající se zejména národnostních menšin, byly přeloženy do **maďarštiny, romštiny, ukrajinštiny, rusínštiny a němčiny** a od listopadu 2018 jsou zveřejněny v informačním systému Slov-Lex. Jejich obsah se průběžně aktualizuje. Postupně budou překládány i další důležité vnitrostátní předpisy.

Překlady vybraných zákonů do jazyků národnostních menšin jsou přínosné nejenom pro občany Slovenské republiky náležející k těmto menšinám, ale i pro cizince tyto jazyky ovládající.

Slovenská ústava zaručuje (za podmínek stanovených zákonem) slovenským občanům patřícím k národnostním menšinám anebo etnickým skupinám právo šířit a přijímat informace v jejich mateřském jazyce a právo používat jejich

jazyk v úředním styku. Ministr spravedlnosti SR Gábor Gál v rámci svých rezortních kompetencí tímto způsobem reagoval na posílení základních práv a svobod občanů SR, kteří patří k národnostním menšinám. Rozšiřují se tím jejich možnosti dostat se k důležitým dokumentům v mateřském jazyce.

Oficiální Sbírka zákonů Slovenské republiky je publikovaná ve slovenském jazyce a je právně závazná. Překlady vybraných předpisů do jazyků národnostních menšin mají pouze informativní charakter, nejsou tedy právně závazné a nejsou ani součástí oficiální Sbírky zákonů SK.

Zdroj: Slov-Lex

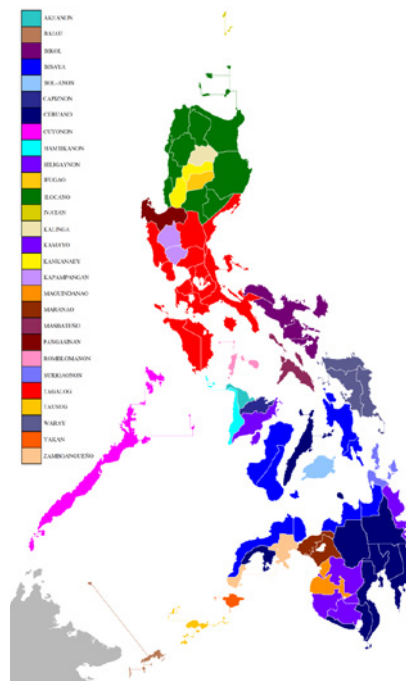
VÍCE NEŽ 20 MILIONŮ LIDÍ NA FILIPÍNÁCH MLUVÍ CEBUÁNSKÝM JAZYKEM

Filipínský občan, který potřebuje soudního tlumočnicka cebuánštiny ho bude v Česku marně hledat. V seznamu tlumočnicků Ministerstva spravedlnosti takového nenajde. Co může tedy udělat a jak se z problému dostane?

Catherina Van den Brinková Štifterová

V případě u nás málo rozšířených jazyků a dialektů soud zpravidla vychází z úředních jazyků dané země, v případě Filipínské republiky bude zřejmě předpokládat znalost angličtiny nebo španělštiny jakožto úředních jazyků a může na tom také trvat. Dotyčná osoba může případně uvést znalost jiného jazyka, kterého chce využívat.

Informace o možných tlumočnících pro jazyky a dialekty Filipínské republiky (nejmenované podle zákona, soud je však může ustanovit ad hoc) by zřejmě mohlo poskytnout velvyslanectví Filipínské republiky v Praze.

Jazyky na Filipínách

V RODNÉM LISTU MĚL TŘI ROKY MÍSTO JMÉNA „NEZJIŠTĚNO“

Český zákon o matrikách stanoví, že do matriční knihy lze zapsat jakékoliv existující jméno ve správné pravopisné podobě. „Nelze zapsat jména zkomolená, zdrobnělá a domácká,“ stojí v zákoně. Zcela vymyšlená jména zapsat nelze

Praha 26. 7. 2018 – Chlapec Thymian měl v rodném listě téměř tři roky zapsáno místo osobního jména „nezjištěno“. Matrika ve Vrchlabí totiž chtěla, aby jeho rodiče znaleckým posudkem doložili, jakou by jméno mělo mít pravopisnou podobu. Když expertizu nedodali, řízení zastavila. Jméno se do rodného listu dostalo až poté, co Nejvyšší správní soud konstatoval, že vyžádání posudku mělo být pouze výjimečným krokem a že matriky mají při ověřování správné podoby jména vycházet například z listinných důkazů dodaných rodiči nebo z informací ze zahraničních veřejně přístupných databází.

Rodiče poté podali další žalobu, kterou se každý domáhal 50 000 korun za způsobené komplikace. Poukazovali na to, že stát svým nezákonným rozhodnutím zasáhl do jejich

práva na svobodnou a zákonnou volbu křestního jména jejich potomka. Soud v obvodu sídla Ministerstva vnitra dospěl k závěru, že nárok je částečně důvodný, a každému z rodičů přiznal 15 tisíc korun. S tím se však neztotožnil odvolací pražský městský soud, který nárok zcela zamítl s tím, že zastavení řízení o zapsání jména bylo pouze krokem procesní povahy a jako takové nemůže být odškodněno. Až poté, co Ústavní soud vyjádřil opačný názor, odvolací soud přiznání odškodného potvrdil.

Vnitro musí částku zaplatit do 30 dnů od právní moci rozsudku, navíc má rodičům uhradit náklady vynaložené na soudní řízení.

Zdroj: Lidovky.cz

O (NE)HRAZENÍ DALŠÍCH VYHOTOVENÍ

Obdrželi jsme dotaz z Ostravy:

Okresní soud Frýdek-Místek mne ustanovil celkem třikrát, abych provedla různé překlady ve třech vyhotoveních. Za úkon, který byl druhý v pořadí, mi byla přiznána odměna v plné výši tak, jak jsem ji vyúčtovala. U prvního a třetího úkonu mi soud nepřiznal odměnu za vyhotovení dalších dvou exemplářů. Je s podivem, že dokonce ve stejné věci jedna vyšší soudní úřednice rozhodne o přiznání odměny za všechna další vyhotovení a jiná ji nepřizná. Jak prosím správně argumentovat při odvolání proti těmto odmítavým usnesením?

M. W.

Odpověď zněla:

Při chybějícím právním předpisu se stává, že se interpretace mohou i radikálně lišit. Nicméně, stojí za to se odvolat, protože nejen dle názoru KST ČR, ale i dle názoru řady soudců (viz např. níže uvedená usnesení MS v Praze) **je pro každé další vyhotovení analogicky aplikovatelná revize překladu upravená v § 18 vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících.**

Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ani příslušná prováděcí vyhláška neukládají tlumočnickovi povinnost vyhotovovat písemný úkon (tj. ověřený překlad) ve více než jednom vyhotovení. Na rozdíl od znalců,

tlumočník musí ke svému dílu připojit i dodaný původní text a provést jeho revizi, aby prověřil, zda se shoduje s vyhotovením prvním a tudíž i s již provedeným překladem. Za každé další vyhotovení opatřené tlumočnickou doložkou a razítkem se státním znakem odpovídá tlumočník osobně ve stejné míře jako za první vyhotovení a taktéž se ve stejné míře vystavuje nebezpečí případných sankcí. Je tedy zřejmé, že se nejedná o prostou kopii, kterou si soud může vyhotovit sám ve vlastní režii. Navíc, odměna dle § 17 prováděcí vyhlášky č. 37/1967 Sb. v žádném případě nezahrnuje náklady na tisk a papír kromě prvního vyhotovení, a to ani jen kopií v korunových položkách, jak tvrdí dotyčná vyšší soudní úřednice (tyto náklady – pokud je doložíte – Vám musí proplatit zvlášť dle § 28 odst. 4 vyhlášky č. 37/1967 Sb.). Odměna za další ověřené vyhotovení je zcela něco jiného.

Oporou v argumentaci při odvolání Vám mohou být tři nezávislá usnesení Městského soudu v Praze:

sp. zn. 64 Co 212/2011 z 20. 6. 2011,

sp. zn. 19 Co 95/2013 z 2. 5. 2013,

sp. zn. 18 Co 283/2016 z 13. 9. 2016.

Případnou žádost o relevantní výňatky z uvedených usnesení zašlete na kstcr@kstcr.cz.

Dagmar De Blasio Denčíková

KOLIK NORMOSTRAN LZE V PRŮMĚRU PŘELOŽIT ZA JEDEN DEN?

Obdrželi jsme dotaz ze Žebráku:

Chtěla jsem se zeptat, zda je nějak „oficiálně“ určena průměrná doba zhotovení překladu dle počtu normostran. Je nějaká obvyklá norma, kolik stran překladu lze zvládnout za den nebo jak dlouho může trvat soudní překlad o rozsahu 160 NS?

J. H.

Odpověď zněla:

Když budete vycházet z toho, že 1 NS = cca 1 hod. (s čímž zřejmě počítal zákonodárce, jak lze dovodit ze sazeb ve vyhlášce), tak 160 NS = 160 hodin, to je 20 dnů čisté práce, ale vy jste OSVČ a máte ještě jiné závazky a nikdo nemůže očekávat, že okamžitě vše položíte a budete se věnovat jen jeho zadání.

Předpokládá se denní norma 6 NS / 6 hod., ale nemáme žádný „tvrdý“ předpis, o který bychom to mohli opřít. Ale s tímto číslem se pracuje v různých studiích a dotazníkových šetřeních. Překladatelé Evropského soudu pro lidská práva a - pokud vím - i interní překladatelé evropských institucí mají denní normu 4 NS.

Catherina Van den Brinková Štifterová

***Ve druhé polovině roku 2018
rozšířili naše řady tito noví členové
(podle pořadí přihlášek):***

Mgr. Jakub Res
jazyk anglický

Mgr. Lenka Martinková
jazyk německý

JUDr. Bc. Jiří Berkovec, LL.M., MBA
jazyk anglický

*našim členům,
kteří ve druhé polovině roku 2018
oslavili významné výročí:*

Mgr. Pavlína Böhmová - Lössl	PhDr. Marek Poloncarz
Ing. Imrich Cscicsay	Ing. Jitka Procházková
Mgr. Roman Hujer	Mgr. Alice Rubášová
Jarmila Charfreitagová, M.A.	Mervyn Sterneck
Mgr. Pavlína Klofáčová	Mgr. Dana Šetinová
Ing. Radomíra Kopecká	Ing. Mgr. Zdeňka Šilerová
Růžena Nepeřená	Ing. Bc. Jelena Štěrbová, MBA
Mgr. Miriam Pavlišová	Irina Vaněčková
Mgr. Eva Pokorná, Ph.D.	Mgr. Jana Vlčková.

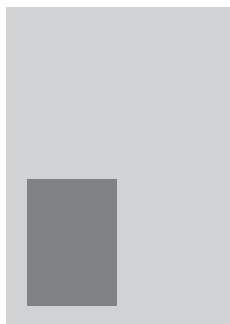

INZEROVAT PRO VYBRANÉ CÍLOVÉ SKUPINY SE VYPLATÍ

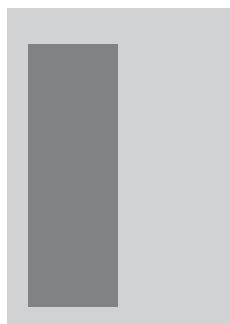
Bulletin Soudní tlumočnick poskytuje zdarma všem členům Komory soudních tlumočnicků ČR, knihovnám České republiky, soudům, státním zastupitelstvím, Ministerstvu spravedlnosti ČR, Ministerstvu vnitra ČR, Policejnímu ředitelství, Celní správě, Notářské komoře ČR, Jednotě tlumočnicků a překladatelů, České komoře tlumočnicků znakového jazyka, a dále všem tuzemským i zahraničním zájemcům

ROZMĚRY INZERCE

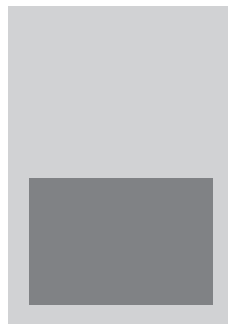
Vnitřní strany černobílé

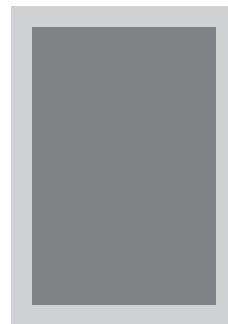
¼ strany Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 117 mm

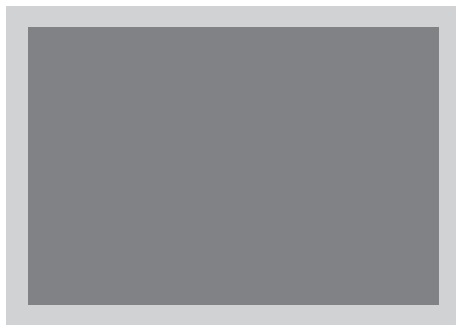
½ strany svisle Č/B
(zrcadlo)
82,5 x 243 mm

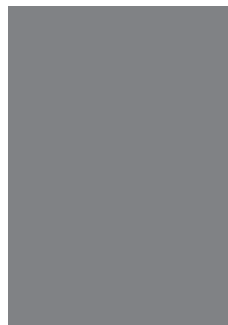
½ strany Č/B
(zrcadlo)
170 x 117 mm

1 strana Č/B (zrcadlo)
170 x 243 mm s hlavičkou
170 x 257 mm bez hlavičky

vnitřní dvoustrana Č/B
380 x 257 mm (zrcadlo)
420 x 297 mm (spad)

1 strana Č/B (spad)
210 x 297 + spad 4 mm

Obálka CMYK (spad)
2., 3. a 4. strana
210 x 297 + spad 4 mm

CENY INZERCE

Vnitřní strany Č/B

¼ strany	2 000 Kč
½ strany	3 500 Kč
celá strana	6 000 Kč

Obálka CMYK

2. strana	12 000 Kč
3. strana	12 000 Kč
4. strana	25 000 Kč

TECHNICKÉ PARAMETRY

Minimální tiskové rozlišení: 300 dpi

Podklady pro tisk: tisková uzavřená data ve formátu PDF

**Zájemci o inzerci mohou psát na kstcr@kstcr.cz
nebo KST ČR®, Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1**

Záběry z podzimního kurzu pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem svědčí o velkém zájmu nových kolegů o tuto profesi. Lektori, K. Pivoňková a L. Dörfl (za katedrou), vždy ochotně odpovídají účastníkům i na individuální dotazy. Organizátorka kurzu G. Jičínská a tajemnice Komory M. Černá mají radost z další úspěšné akce

Vydává Komora soudních tlumočnicků České republiky®

člen Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA

Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1

Grafická úprava: Jakub Novotný cr8

Tisk: VS Tisk Praha – Vazební věznice Pankrác

Tištěno v dubnu 2019

www.kstcr.cz • kstcr@kstcr.cz